

ბიორბი სახოკია

**ბუნალტრული აღრიცხვის ანბარიშთა ბეგმა და ძირითადი
სამეურნეო ოპერაციების
ბ ა ტ ა რ ე ბ ე ბ ი
ბუნალტრული აღრიცხვის სამართაშორისო
სტანდარტების
(ბასს)
შ ე ს ა ბ ა მ ი ს ა დ**

მე-2 შეესებული გამოცემა

**თბილისი
2008**

გიორგი სახლია – ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი,
თ ს უ ასოცირებული პროფესორი

ნაშრომი წარმოადგენს წინა – ამავე დასახელებისა და დანიშნულების ნაშრომის 2007 წლის გამოცემის შევსებულ და გადამუშავებულ გამოცემას. წინა გამოცემას ძირითადად დაემატა საგადასახადო აღრიცხვასთან დაკავშირებული ბუღალტრული ოპერაციები შესაბამისი გატარებებით; შემოღებულია აგრეთვე საბალანსო ანგარიშების დამატებითი ინდექსები – “მზა პროდუქცია სავაჭრო ქსელში” (1641), “წინასწარ გაწეული დაზღვევის ხარჯი” (1710), “სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის გადასახადი” (3392), “არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის გადასახადი” (3393), “სათამაშო ბიზნესის გადასახადი” (3394).

ავტორი მადლობას უხდის შპს “შავი ზღვის ტერმინალის” მთავარ ბუღალტერს, ბენ გიგლა ცანავას და შპს “პროფილის” მთავარ ბუღალტერს, ქტონ ნუნუ მანჯგალაძეს ამ ნაშრომის მომზადების სხვადასხვა სტადიაზე გაწეული სათანადო კონსულტაციებისათვის და დახმარებისათვის.

ასევე, ავტორ-შემდგენელი გულისყურით და მადლიერებით მიიღებს შენიშვნებსა და რეკომენდაციებს.

რედაქტორი: **ლევან ბრიგალაშვილი**,
ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

ს ა რ ჩ ე ვ ი

ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურა	ბგ. 4
საღაროს ოპერაციების აღრიცხვა	13
ოპერაციების აღრიცხვა ანგარიშსწორების ანგარიშზე	16
ინვესტიციების აღრიცხვა	21
მოთხოვნების აღრიცხვა	32
ძირითადი საშუალებების აღრიცხვა	42
ძირითადი საშუალებების ცვეთის აღრიცხვა	45
ძირითადი საშუალებების იჯარის აღრიცხვა	47
არამატერიალური აქტივების აღრიცხვა	49
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის აღრიცხვა	52
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების აღრიცხვა	54
ვალდებულებების აღრიცხვა	60
საკუთარი კაპიტალის აღრიცხვა	68
საოპერაციო შემოსავლების აღრიცხვა	73
საოპერაციო ხარჯების აღრიცხვა	80
არასაოპერაციო და განსაკუთრებული შემოსავლების და ხარჯების აღრიცხვა	83
გადასახადების აღრიცხვა	85
გამოყენებული ლიტერატურა	

**ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა
ბეზმის სტრუქტურა**

ა ქ ტ ი ვ ე ბ ი	
1000 მიმდინარე აქტივები	
1100 ნაღდი ფული საღაროში	
1110	ნაღდი ფული ეროვნულ ვალუტაში
1120	ნაღდი ფული უცხოურ ვალუტაში
1190	მისაღები ფულადი სახსრები
1200 ფული საბანკო ანგარიშებზე	
1210	ეროვნული ვალუტა რეზიდენტ ბანკში
1220	უცხოური ვალუტა რეზიდენტ ბანკში
1230	უცხოური ვალუტა არარეზიდენტ ბანკში
1290	ფული სხვა საბანკო ანგარიშებზე
1291	აკრედიტივები
1292	ჩეკები დეპონირებული სახსრებით
1293	ჩეკები საბანკო გარანტიით
1294	ფული კაპიტალური დაბანდებისთვის
1300 მოკლევადიანი ინვესტიციები	
1310	მოკლევადიანი ინვესტიციები საწარმოთა ფასიან ქაღალდებში
1311	მოკლევადიანი ინვესტიციები აქციებში
1314	მოკლევადიანი ინვესტიციები ობლიგაციებში
1320	მოკლევადიანი ინვესტიციები სახელმწიფო ფასიან ქაღალდებში
1330	გრძელვადიანი ინვესტიციების მიმდინარე ნაწილი
1390	სხვა მოკლევადიანი ინვესტიციები
1400 მოკლევადიანი მოთხოვნები	
1410	მოთხოვნები მიწოდებიდან და მომსახურებიდან
1412	აღდგენილი უიმედო დებიტორული დავალიანება
1415	საეჭვო მოთხოვნების კორექტირება
1420	მოთხოვნები მეკავშირე საწარმოს მიმართ
1430	მოთხოვნები საწარმოს პერსონალის მიმართ
1431	მოთხოვნები დანაკლისების და დანაკარგების ანაზღაურებით
1432	მოთხოვნები მატერიალურად პასუხისმგებელი პირების მიმართ
1433	მოთხოვნები საწარმოს პერსონალის მიმართ უცხოური ვალუტით
1440	მოთხოვნები ხელმძღვანელებისა და სამეთვალყურეო ორგანოების წევრების მიმართ
1450	მოთხოვნები პარტნიორებზე გაცემული სესხიდან
1460	კაპიტალის შევსებაზე პარტნიორების გრძელვადიანი მოთხოვნების მიმდინარე ნაწილი
1470	გრძელვადიანი მოთხოვნების მიმდინარე ნაწილი
1475	განვადებული გაყიდვით წარმოშობილი გრძელვადიანი მოთხოვნების მიმდინარე ნაწილი
1476	მოთხოვნები ფიუნერსული კონტრაქტის დეპოზიტით
1480	მომწოდებელზე გადახდილი ავანსები
1490	სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნები
1491	მოთხოვნები იჯარაზე
1492	მოთხოვნები აქციათა ხელმოწერაზე

1500 მოკლევადიანი სათამასუქო მოთხოვნები	
1510	მიღებული მოკლევადიანი თამასუქები
1520	მიღებული გრძელვადიანი თამასუქების მიმდინარე ნაწილი
1600 სასაქონლო-მატერიალური მარაგი	
1610	საქონელი
1611	საქონელი კონსიგნაციით
1620	ნედლეული და მასალები
1629	სათადარიგო ნაწილები
1630	დაუმთავრებელი წარმოება
1635	ერთობლივი ოპერაციების დანახარჯები
1640	მზა პროდუქცია
1641	მზა პროდუქცია სავაჭრო ქსელში
1690	სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგი
1700 წინასწარ გაწეული ხარჯები	
1710	წინასწარ ანაზღაურებული მომსახურება
1720	წინასწარ გადახდილი საიჯარო ქირა
1730	წინასწარ გაწეული დაზღვევის ხარჯი
1790	სხვა წინასწარ გაწეული ხარჯები
1792	ოფციონზე გადახდილი პრემია
1800 დარიცხული მოთხოვნები	
1810	მისაღები დივიდენდები
1820	მისაღები პროცენტები
1890	სხვა დარიცხული მოთხოვნები
1900 სხვა მიმდინარე აქტივები	
1910	სხვა მიმდინარე აქტივები
1999	მისაღები ფინანსური აქტივები
2000 ბრძელვალიანი აქტივები	
2100 ძირითადი საშუალებები	
2110	მიწის ნაკვეთები
2120	დაუმთავრებელი მშენებლობა
2130	შენობები
2140	ნაგებობები
2150	მანქანა-დანადგარები
2151	დასადგმელი მოწყობილობა
2160	ოფისის აღჭურვილობა
2170	ავეჯი და სხვა ინვენტარი
2180	სატრანსპორტო საშუალებები
2190	იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა
2200 ძირითადი საშუალებების ცვეთა	
2230	შენობის ცვეთა
2240	ნაგებობების ცვეთა
2250	მანქანა-დანადგარების ცვეთა
2260	ოფისის აღჭურვილობის ცვეთა
2270	ავეჯისა და სხვა ინვენტარის ცვეთა
2280	სატრანსპორტო საშუალებების ცვეთა
2290	იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობის ცვეთა
2300 გრძელვადიანი მოთხოვნები	
2310	მიღებული გრძელვადიანი თამასუქები
2320	ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები
2330	მოთხოვნები საწესდებო კაპიტალის შევსებაზე
2340	გადავადებული საგადასახადო აქტივი
2390	სხვა გრძელვადიანი მოთხოვნები
2395	განვადებული გაყიდვით წარმოშობილი მოთხოვნები

2400 გრძელვადიანი ინვესტიციები	
2410	გრძელვადიანი ინვესტიციები საწარმოთა ფასიან ქაღალდებში
2411	დისკონტი გრძელვადიან ობლიგაციებზე
2412	პრემია გრძელვადიან ობლიგაციებზე
2414	გრძელვადიანი ინვესტიციები ობლიგაციებში
2415	გრძელვადიანი ინვესტიციები აქციებში
2420	გრძელვადიანი ინვესტიციები სახელმწიფო ფასიან ქაღალდებში
2430	მონაწილეობა სხვა საზოგადოებაში
2490	სხვა გრძელვადიანი ინვესტიციები
2500 არამატერიალური აქტივები	
2510	ლიცენზიები
2520	კონცესიები
2530	პატენტები
2540	გუდვილი
2590	სხვა არამატერიალური აქტივები
2591	კომპიუტერული პროგრამა
2592	სავაჭრო ნიშნები და სახელები
2593	რეკეპტი
2594	ლაბორატორიული ჩანაწერები
2595	სავაჭრო არეალი
2596	პროექტები
2600 არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია	
2610	ლიცენზიების ამორტიზაცია
2620	კონცესიების ამორტიზაცია
2630	პატენტების ამორტიზაცია
2640	გუდვილის ამორტიზაცია
2690	სხვა არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია
2691	კომპიუტერული პროგრამის ამორტიზაცია (გაუქმებულის)
2693	რეკეპტის ამორტიზაცია
2696	პროექტის ამორტიზაცია
ვ ა ლ დ ე ბ უ ლ ე ბ ე ბ ი	
3000 მიმდინარე ვალდებულებები	
3100 მოკლევადიანი ვალდებულებები	
3110	მოწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები
3111	გასანაღდებელი თამასუქები
3112	გასანაღდებელი თამასუქების დისკონტი
3120	მიღებული ავანსები
3130	გადასახდელი ხელფასები
3131	გადასახდელი შვებულების ანაზღაურება
3140	როიალტი
3150	საკომისიო გადასახდელები
3160	ვალდებულებები საწარმოს პერსონალის წინაშე
3170	ვალდებულებები მეკავშირე საწარმოების წინაშე
3175	ვალდებულებები ერთობლივი საქმიანობის მმართველობის მიმართ
3180	გრანტების დაბრუნების ვალდებულება
3190	სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები
3199	ფინანსური აქტივების შეძენის ვალდებულება
3200 მოკლევადიანი სესხები	

3210	მოკლევადიანი სესხები
3212	მოკლევადიანი სესხები უცხოური ვალუტით
3220	სესხები პარტნიორებისაგან
3230	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი
3231	ფინანსური იჯარის მიმდინარე ნაწილი
3300 საგადასახადო ვალდებულებები	
3310	გადასახდელი მოგების გადასახადი
3320	გადასახდელი საშემოსავლო გადასახადი
3330	გადასახდელი დღგ
3340	გადახდილი დღგ
3341	ჩასათვლელი გადაუხდელი დღგ
3350	გადასახდელი აქციზი
3360	გადახდილი აქციზი
3370	სოციალური გადასახადი
3390	სხვა საგადასახადო ვალდებულებები
3391	ქონების გადასახადი
3392	სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის გადასახადი
3393	არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის გადასახადი
3394	სათამაშო ბიზნესის გადასახადი
3400 დარიცხული ვალდებულებები	
3410	გადასახდელი პროცენტები
3420	გადასახდელი დივიდენდები
3430	ვალდებულება საგარანტიო მომსახურებაზე
3490	სხვა დარიცხული ვალდებულებები
4000 ბრძელვადიანი ვალდებულებები	
4100 გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები	
4110	გასანაღდებელი ობლიგაციები
4111	ობლიგაციები ფასდაკლებით (დისკონტით)
4112	ობლიგაციები ფასნამატით
4120	გასანაღდებელი თამასუქები
4130	ვალდებულებები ფინანსურ იჯარაზე
4140	გრძელვადიანი სესხები
4190	სხვა გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები
4200 გადავადებული გადასახადები და სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები	
4210	გადავადებული მოგების გადასახადი
4220	სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები
4221	გადავადებული გადასახდელი პროცენტი
4300 ანარიცხები	
4310	საპენსიო უზრუნველყოფის ანარიცხები
4320	სხვა ანარიცხები
4400 გადავადებული შემოსავალი	
4410	გადავადებული შემოსავალი
5000 საკუთარი კაპიტალი	
5100 საწესდებო კაპიტალი	
5110	ჩვეულებრივი აქციები
5111	განაწილებას დაქვემდებარებული ჩვეულებრივი აქციები
5120	პრივილეგიური აქციები

5121	აქციები ხელმოწერით
5130	გამოსყიდული საკუთარი აქციები
5140	საემისიო კაპიტალი
5150	საწესდებო კაპიტალი შპს-ში
5200 პარტნიორთა კაპიტალი (შეზღუდული ქონებრივი პასუხისმგებლობის არმქონე საზოგადოებებში)	
5210	პარტნიორთა კაპიტალი
5300 მოგება/ზარალი	
5310	გაუნაწილებელი მოგება
5320	დაუფარავი ზარალი
5330	საანგარიშგებო პერიოდის მოგება/ზარალი
5400 რეზერვები და დაფინანსება	
5410	სარეზერვო კაპიტალი
5420	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი
5430	ინვესტიციების გადაფასების რეზერვი
5445	მისაღები ფინანსური აქტივების რეალური ღირებულების კორექტირება
5455	ფინანსური აქტივების რეალური ღირებულების კორექტირება
5490	სხვა რეზერვები და დაფინანსება
5491	არამატერიალური აქტივების გადაფასების რეზერვი
5492	მატერიალური და სოციალური სტიმულირების რეზერვი
5493	ძირითადი საშუალებების განახლების რეზერვი
5494	კაპიტალდაბანდების დაფინანსება
6000 საოპერაციო შემოსავლები 6100 საოპერაციო შემოსავლები	
6110	შემოსავალი რეალიზაციიდან
6112	შემოსავალი ერთობლივი პროდუქციის რეალიზაციიდან
6120	გაყიდული საქონლის დაბრუნება და ფასდათმობა
6125	გამოუყენებელი ფასდათმობა
6130	შემოსავალი საექვო მოთხოვნებიდან
6190	სხვა საოპერაციო შემოსავლები
7000 საოპერაციო ხარჯები 7100 რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება (პროდუქციის მწარმოებელ და მომსახურების სფეროს საწარმოებისათვის)	
7105	რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება
7106	წილი ხარჯები ერთობლივ პროდუქციაზე
7110	ძირითადი მასალების დანახარჯები/შექენა
7120	პირდაპირი ხელფასი
7130	სოციალური დანარიცხები პირდაპირ ხელფასზე
7140	დამხმარე მასალების დანახარჯები/შექენა
7150	არაპირდაპირი ხელფასი
7160	სოციალური დანარიცხები არაპირდაპირ ხელფასზე
7170	ცვეთა და ამორტიზაცია
7180	რემონტის დანახარჯები
7185	სასაქონლო-მატერიალური მარაგის კორექტირება
7190	სხვა საოპერაციო ხარჯები
7195	საწარმოო ზედნადები ხარჯები
7200 რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება (სავაჭრო საწარმოებისათვის)	
7210	გაყიდული/შექენილი საქონელი

7220	შექმნილი საქონლის უკან დაბრუნება და ფასდათმობა
7290	სასაქონლო-მატერიალური მარაგის კორექტირება
7300 მიწოდების ხარჯები	
7310	რეკლამის ხარჯები
7320	შრომის ანაზღაურება და საკომისიო გასამრჯელო
7330	შრომის ანაზღაურებაზე დანარიცხები
7340	ტრანსპორტირებისა და შენახვის ხარჯები
7390	მიწოდების სხვა ხარჯები
7400 საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	
7410	შრომის ანაზღაურება
7415	სოციალური დანარიცხები
7420	საიჯარო ქირა
7425	საოფისე ინვენტარი
7430	კომუნიკაციის ხარჯები
7435	დაზღვევა
7440	რემონტი
7445	კომპიუტერის ხარჯები
7450	საკონსულტაციო ხარჯები
7455	ცვეთა და ამორტიზაცია
7460	საექვო მოთხოვნებთან დაკავშირებული ხარჯები
7461	უიმედო მოთხოვნებთან დაკავშირებული ხარჯები
7465	სხვა საგადასახადო ხარჯი
7490	სხვა საერთო ხარჯი
7492	ბანკის მომსახურების ხარჯები
8000 არასაოპერაციო შემოსავლები და ხარჯები	
8100 არასაოპერაციო შემოსავლები	
8110	საპროცენტო შემოსავლები
8120	დივიდენდები
8130	არასაოპერაციო მოგება
8140	მოგება საკურსო სხვაობიდან
8150	შემოსავალი იჯარიდან
8190	სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი
8200 არასაოპერაციო ხარჯები	
8210	საპროცენტო ხარჯები
8220	არასაოპერაციო ზარალი
8240	ზარალი სავალუტო კურსთა სხვაობიდან
8290	სხვა არასაოპერაციო ხარჯები
8292	ხარჯები (ზარალი) გრანტების დაბრუნებიდან
9000 განსაკუთრებული და სხვა შემოსავლები და ხარჯები	
9100 განსაკუთრებული შემოსავლები და ხარჯები	
9110	განსაკუთრებული შემოსავლები
9120	განსაკუთრებული ხარჯები
9200 სხვა ხარჯები	
9210	მოგების გადასახადი

ა ქ ტ ი ვ ე ბ ი

1000 მიმდინარე აქტივები

1100 – სალაროს ოპერაციების აღრიცხვა

სინთეზური ანგარიში – „ნაღდი ფული სალაროში“ – აქტიური ანგარიშია და გამოიყენება საწარმოში არსებული, შემოსული და გასული ნაღდი ფულის აღრიცხვისათვის. საჭიროებისას იხსნება შემდეგი ანგარიშები: „ნაღდი ფული ეროვნულ ვალუტაში“ და „ნაღდი ფული უცხოურ ვალუტაში“.

ფულის უცხოურ ვალუტაში აღრიცხვა ხდება უცხოური ვალუტის ნომინალით შესაბამისი კურსის გათვალისწინებით ეროვნულ ვალუტაში და იხსნება იმდენივე ანალიზური ანგარიში, რამდენი სახის ვალუტასაც იყენებს საწარმო. დებეტში აისახება ნაღდი ფულის ნაშთი და მისი მიღება, კრედიტში – ფულის გასვლა.

№№	ოპერაციის შინაარსი	დებეტი	კრედიტი
ნაღდი ფულის მიღება სალაროში:			
1.	ანგარიშსწორების ანგარიშიდან	1110	1210
2.	აღებულია მოკლევადიანი სესხი	1110	3210
3.	დაბრუნებულია ანგარიშვალდებულები პირისაგან საქვეანგარიშოდ გაცემული თანხის ნაწილი	1110	1430
4.	დებიტორებისაგან მიღებულია მიწოდებული პროდუქციის ღირებულება	1110	1410
5.	ავანსად მიღებულია მყიდველები-საგან	1110	3120
6.	მიღებულია მყიდველებისაგან ნაღდი ანგარიშსწორებით გაყიდული საქონლის ღირებულება	1110	6110
7.	მატერიალურად პასუხისმგებელმა პირმა დაფარა დანაკლისი	1110	1431
8.	სალაროს ინვენტარიზაციისას გამოვლინდა დანაკლისი	1431	1110
9.	სალაროს ინვენტარიზაციისას გამოვლინდა ზედმეტობა	1110	8130
10.	მიღებულია სალაროში სავალუტო ანგარიშიდან ნაღდი უცხოური ვალუტა	1120	1220
11.	შემოტანილია მეკავშირე საწარმოს მიერ	1110	1420
12.	შემოტანილია პარტნიორების მიერ კაპიტალის შესავსებად	1110	1460,2340
13.	მიღებულია სესხი პარტნიორისაგან	1110	3220
14.	დაბრუნებულია მომწოდებლების მიერ მათზე გაცემული ავანსები	1110	1480
15.	ხელმძღვანელობის მიერ დაბრუნებულია საქვეანგარიშოდ მიღებული თანხები	1110	1440
16.	პარტნიორებმა მიღებული სესხი უკან დააბრუნეს	1110	1450
ნაღდი ფულის გასვლა სალაროდან:			
17.	შეტანილია ბანკში ნაღდი ფული	1210	1110
18.	გაცემულია ხელფასი საწარმოს პერსონალზე	3130	1110

19.	გაცემულია ავანსები	1480	1110
20.	გაცემულია საკომისიო გასამრჯელო საქონლის რეალიზატორზე	3150	1110
21.	შექნილია აქცია	1310	1110
22.	წინასწარ გადახდილია საიჯარო ქირა	1720	1110
23.	დაეწერა დანაკლისი მატერილურად პასუხისმგებელ პირს	1431	1110
24.	საქვეანგარიშოდ და მივლინებისათვის ავანსის გაცემა	1430	1110
25.	ბანკის მომსახურების ხარჯები	7492	1110
26.	ანგარიშვალდებული პირისათვის გაცემულია საქვეანგარიშო თანხა უცხოური ვალუტით	1433	1120
27.	გადახდილია გაწეული მომსახურების (შესრულებული სამუშაოების) ღირებულება	3110	1110
28.	დაიფარა მოკლევადიანი სესხი	3210	1110
29.	შექნილია საქონელი (ნედლეული, მასალები, მზა პროდუქცია)	1600	1110
30.	შექნილია ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	2100,2500	1110
31.	გაწეულია რეკლამის ხარჯები	7310	1110
32.	გაწეულია მიწოდების (ტრანსპორტირებისა და შენახვის) ხარჯები	7340	1110
33.	გაწეულია საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	7400	1110
34.	წინასწარ ანაზღაურებულია მომავალში გასაწევი მომსახურების ღირებულება	1710	1110
35.	დაიფარა საგადასახადო ვალდებულება	3300	1110
36.	დაფარულია სხვადასხვა დარიცხვითი ვალდებულებები	3400	1110
37.	გაცემულია ფული მეკავშირე საწარმოებზე	3170	1110
38.	გაცემულია ფული საქვეანგარიშოდ ხელმძღვანელებზე	3160	1110
39.	შექნილია მოკლევადიანი ინვესტიციები	1310,1320	1110
40.	ფულის ნაშთების გადაფასებიდან მიღებული უცხოური ვალუტის გაცემის სხვაობა ა) დადებითი, ბ) უარყოფითი	1110 8290	8190 1110
41.	ნედლეულის, მასალების, საქონლის და სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შექმნა	1610,1620, 1690	1110

1200 - ოპერაციების აღრიცხვა ანგარიშწორების ანგარიშზე

სინთეზური ანარიშის – „ფული საბანკო ანგარიშებზე“, გამოყენება ხდება რეზიდენტ და არარეზიდენტ ბანკებში გახსნილ ეროვნულ და უცხოური ვალუტის მოძრაობათა აღსარიცხავად; იგი აქტიური ანგარიშია და შეიძლება გაეხსნას შემდეგი ანგარიშები: „ეროვნული ვალუტა რეზიდენტ ბანკში“ (გამოიყენება ადგილობრივ ბანკებში განთავსებული ეროვნული ვალუტის მოძრაობის აღსარიცხავად), „უცხოური ვალუტა რეზიდენტ ბანკებში“ (გამოიყენება ადგილობრივ ბანკებში განთავსებული უცხოური ვალუტის მოძრაობის აღსარიცხავად), „უცხოური ვალუტა არარეზიდენტ ბანკებში“ (საზღვარგარეთის ბანკებში განთავსებული უცხოური ვალუტის აღსარიცხავად) და „ფული სხვა საბანკო ანგარიშებზე“.

ფულის მიღება ანგარიშწორების ანგარიშზე:			
42.	საღაროდან ნაღდი ფული შეტანილია ანგარიშწორების ანგარიშზე	1210, 1230	1110, 1120
43.	ჩარიცხულია დებიტორებისაგან	1210	1410,1490
44.	ჩარიცხულია გამოუყენებელი აკრედიტივის ნაშთი	1210	1291
45.	ჩარიცხულია საპირგასამტეხლო სახელშეკრულებო პირობების შეუსრულებლობისათვის	1210	8130
46.	ჩარიცხულია ბანკის მოკლევადიანი კრედიტი	1210	3210
47.	ჩარიცხულია დივიდენდები	1210	1810
48.	ბანკის მიერ ჩარიცხულია პროცენტები	1210	1820
49.	ბანკის მოკლევადიანი კრედიტით აკრედიტივის გახსნა	1291	3210
50.	სასესხო ანგარიშიდან კრედიტით აღებული თანხის დეპონირება (გადარიცხვა) საჩეკო ანგარიშზე	1292	3210
51.	სასხრების ჩარიცხვა საბანკო ანგარიშზე მიზნობრივი დაფინანსებისათვის	1290	5490
52.	კაპიტალური დაბანდების დასაფინანსებლად შემოსულია თანხები	1294	5494
53.	ნაღდი ვალუტის გაყიდვისას წარმოიშვა დადებითი საკურსო სხვაობა	1210	8240 1220
54.	ნაღდი ვალუტის გაყიდვისას წარმოიშვა უარყოფითი საკურსო სხვაობა	1210	8140 1220
55.	დაბრუნებულია სავალუტო საღაროდან გამოუყენებელი უცხოური ვალუტა რეზიდენტ ბანკში	1220	1120
56.	მიღებულია მყიდველისაგან შექნილი საქონლის ღირებულება უცხოურ ვალუტაში	1220	1410
57.	მიღებულია სესხი უცხოური ვალუტით რეზიდენტ ბანკში	1220	3212

58.	დებიტორებისაგან ჩაირიცხა თანხა სავალუტო ანგარიშზე და მიღებული იქნა უარყოფითი კურსთა სხვაობა	1220,8240	1410
59.	ნაღდი ვალუტის შექმნისას წარმოიშვა დადებითი საკურსო სხვაობა	1220	8140 1210
60.	ნაღდი ვალუტის შექმნისას წარმოიშვა უარყოფითი საკურსო სხვაობა	1220,8240	1210
61.	მიღებულია ფულადი შემოსავლები პროდუქციის (სამუშაოს, მომსახურების) რეალიზაციიდან	1210,1230, 1290	6110
62.	მიღებულია შემოსავალი ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან	1210,1230, 1290	8190
63.	მიღებულია შემოსავალი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების რეალიზაციიდან	1210,1230	8130
64.	მიღებულია დივიდენდები ინვესტიციებიდან, საპროცენტო შემოსავალი და პროცენტები საბანკო დეპოზიტებიდან	1210,1230	1810,1820
65.	დაიფარა გრძელვადიანი მოთხოვნები	1210,1230	2310,2390
66.	მყიდველების და მომხმარებლების მიერ გადახდილი ავანსები აისახება	1210,1230	3120
67.	მიღებულია თანხა პარტნიორთა მიერ საწესდებო კაპიტალში მიმდინარე შესატანად	1210	1460
68.	დაბრუნებულია პარტნიორთა მიერ მიღებული სესხები	1210	1450
69.	მიღებულია პარტნიორებისაგან სესხები	1210	3220
70.	გამოიყო კაპიტალის მფლობელთა აქციები მათი ნომინალური ღირებულების ფარგლებში	1210,1230	5110
71.	კაპიტალის აქციების ნაწილის განაწილება, რომელიც აღემატება მის ნომინალურ ღირებულებას, აღრიცხვაში აისახება	1210,1230	5410
72.	განსაკუთრებული ამონაგები ჩაიწერება	1210,1230	9110
73.	ჯარიმების, საურავების და საპირგამტეხლოების მიღება	1210	5330
74.	სხვა საწარმოებიდან მიღებული ავანსი აისახება	1210	3120
75.	მიღებულია ფულადი შემოსავლები მასალებისა და სხვა აქტივების რეალიზაციიდან	1210,1230, 1290	8190
76.	პარტნიორთა მიერ საწესდებო კაპიტალში შესატანი აისახება	1210	2330
ფულის ბაზმლა ანბარიშწორების ანბარიშიდან			
77.	ჩამოწერილია ბანკის მომსახურების ღირებულება	7492	1210
78.	შემოსულია ნაღდი ფული საღაროში ჩეკით	1110,1120	1210,1230
79.	გახსნილია აკრედიტივი	1291	1210
80.	ბანკის მოკლევადიანი კრედიტით	1291	3210

	აკრედიტივის გახსნა გატარდება		
81.	შექნილია გრძელვადიანი ფინანსური დაბანდებები	2410	1210
82.	ანგარიშსწორების ანგარიშის თანხების გადატანა და სპეციალურ, აკრედიტივის ანგარიშზე დეპონირება მყიდველის სააღრიცხვო რეგისტრებში აისახება	1291	1210
83.	აკრედიტივის გამოყენების ოპერაცია გადამხდელის აღრიცხვაში აისახება	3110	1291
84.	ბანკის კრედიტის სახსრებით გახსნილი გამოყენებული აკრედიტივის ნაშთი გადაირიცხება კრედიტით დავალიანების დასაფარავად	3210	1291
85.	საკუთარი სახსრების დეპონირება (გადარიცხვა) საჩეკო ანგარიშზე	1292	1210 1220
86.	ჩეკის გამოწერის და მომწოდებლისათვის გადაცემის ოპერაცია მყიდველის (ჩეკის გამცემის) აღრიცხვაში აისახება	3110	1292
87.	ჩეკის ვადაზე გაუნაღებლობისათვის ჯარიმა ჩეკის გამცემის მიერ აისახება პერიოდის ხარჯებში, როგორც არასაოპერაციო ზარალი და იმავდროულად, მოხდება საჩეკო ანგარიშზე დეპონირებული თანხების შემცირება	8220	1292
88.	ჩეკის გამოწერა და მიმწოდებლისათვის გადაცემა	3110	1293
89.	საბანკო ანგარიშზე ფულადი სახსრების და წარდგენილი ჩეკების გასანაღებლად ბანკიდან გაცემული საგარანტიო თანხების შემცირება და ბანკის სარგებლის დარიცხვა საგარანტიო მომსახურებისათვის აისახება ჩეკის გამცემის აღრიცხვაში	1293, 8220	1210, 1220
90.	გამოტანილია ბანკიდან ნაღდი უცხოური ვალუტა	1120	1220
91.	გადმორიცხულია არარეზიდენტ ბანკში გახსნილ სავალუტო ანგარიშზე რეზიდენტ ბანკიდან	1230	1220
92.	გადარიცხულია მომწოდებლის დავალიანების დასაფარავად (იმპორტი)	3110	1220
93.	უცხოური ვალუტით წარმოებული ოპერაციებთან დაკავშირებული მომსახურების ღირებულების ჩამოწერა ბანკის მიერ	7492	1220
94.	ვალდებულების განაღებისას წარმოიშვა დადებითი საკურსო სხვაობა	8240,3110	1210
95.	ვალდებულების განაღებისას წარმოიშვა უარყოფითი საკურსო სხვაობა	3110	8140,1220
96.	ფულადი საშუალებების გადარიცხვა საქონლის, მასალების, ნედლეულის, მოკლევადიანი ინვესტიციებისა და სხვა	1610,1620, 1500,1310, 1320,1690	1210,1230

	სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შესაძენად აისახება		
97.	წინასწარ გადასახდელი ხარჯების გადახდა აისახება	1700	1210,1230
98.	კრედიტორული დავალიანების გადახდა	3110	1210,1230
99.	მოკლევადიანი სასესხო, საგადასახადო, დაგროვილი და სხვა მიმდინარე ვალდებულებების გადახდა აისახება	3210,3300, 3400	1210,1230
100.	გრძელვადიანი ვალდებულებების და პარტნიორთა სესხების დაფარვა ჩაიწერება	4100,3220	1210,1230
101.	აქციონერებისაგან აქციების გამოსყიდვა აისახება	5130	1210,1230
102.	საკომისიო თანხებისა და რეკლამის ხარჯების გადახდა	3150,7310	1210
103.	გადარიცხულია თანხები მკეკავშირე საწარმოსათვის	3170	1210
104.	მოწოდებასთან დაკავშირებული ტრანსპორტირებისა და შენახვის და სხვადასხვა საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯების გადახდა აისახება	7340,7490	1210
105.	გადაერიცხა მომწოდებლებს თანხა ავანსად	1480	1210
106.	გადარიცხულია ჯარიმები, საურაგები და საპირგმტეხლოები	5330	1210
107.	ვალუტის გაცვლიდან მიღებულია განსხვავებები: ა) დადებითი ბ) უარყოფითი	1230 8220	9110 1230
108.	უარყოფითი საკურსო სხვაობა აისახება	5330	1230
109.	გადარიცხულია არამატერიალური აქტივების, მოკლევადიანი ინვესტიციების და სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შესაძენად	2500,1310, 1320,1690, 2100	1210,1230
110.	დაფარულია პარტნიორთა სესხები	3220	1210
111.	საკომისიო თანხების გადახდა აისახება	3150	1210
112.	საჩეკო წიგნაკებით დაფარულია საქონლის ღირებულება და მიწოდების ხარჯები	3110	1290

1300, 2400 ინვესტიციების აღრიცხვა

სინთეზური ანგარიში – „მოკლევადიანი ინვესტიციები“ გათვალისწინებულია აღსარიცხავად იმ ინვესტიციებისა, რომელთა საწარმოში გაჩერება გათვალისწინებულია ერთ წელზე ნაკლები ვადით: ეს ანგარიში ითვალისწინებს ბაზარზე მიმოქცევადი ფასიანი ქაღალდების ცალკე აღრიცხვას, როგორც საწარმოთა, ასევე სახელმწიფოს ფასიანი ქაღალდების; ამასთან, ამ ანგარიშში ცალკეა გამოყოფილი ანგარიში აღსარიცხავად გრძელვადიანი ინვესტიციების იმ ნაწილისა, რომელიც გასხვისებული უნდა იქნეს საანგარიშგებო პერიოდის მომდევნო წელს. ამ სინთეზურ ანგარიშს შეიძლება გაეხსნას შემდეგი

ანგარიშები: „მოკლევადიანი ინვესტიციები საწარმოთა ფასიან ქაღალდებში“, „მოკლევადიანი ინვესტიციები სახელმწიფოს ფასიან ქაღალდებში“, „გრძელვადიანი ინვესტიციების მიმდინარე ნაწილი“ და „სხვა მოკლევადიანი ინვესტიციები“;

სინთეზური ანგარიში – „გრძელვადიანი ინვესტიციები“, აღრიცხავს სხვა მეურნე სუბიექტის კაპიტალში ხანგრძლივი ვადით (ერთ წელზე მეტი) დაბანდებულ თანხებს: ამ შემთხვევაში, ფასიანი ქაღალდების თავისებურებათა გათვალისწინებით, ამ სინთეზურ ანგარიშს შეიძლება გაეხსნას შემდეგი ანგარიშები: „გრძელვადიანი ინვესტიციები საწარმოთა ფასიან ქაღალდებში“, „გრძელვადიანი ინვესტიციები სახელმწიფო ფასიან ქაღალდებში“, „მონაწილეობა სხვა საზოგადოებაში“ და „სხვა გრძელვადიანი ინვესტიციები“.

1300 მოკლევადიანი ინვესტიციები

114.	მოკლევადიანი ინვესტიციების საბაზრო ღირებულების ზრდა	1300	8130
115.	მოკლევადიანი ინვესტიციების საბაზრო ღირებულების შემცირება	8220	1300
116.	მოკლევადიანი ინვესტიციების საბაზრო ღირებულების ზრდა (პირველი გადაფასებისას)	1300	5430
117.	ადრე დაფასებული მოკლევადიანი ინვესტიციის საბაზრო ღირებულების შემცირება	5430,8220	1300
118.	მოკლევადიანი ინვესტიციის საბაზრო ღირებულების შემცირება (პირველი გადაფასებისას)	8220	1300
119.	იგივე მოკლევადიანი ინვესტიციის შემდგომი გადაფასებისას იზრდება მისი თვითღირებულება და წინა პერიოდის ზრდაზე მიკუთვნებული ჩამოფასების თანხის კომპენსაცია აღიარებულია, როგორც შემოსავალი, ხოლო დარჩენილი ნაწილი – ინვესტიციების რეზერვად, რაც აისახება	1300	8130, 5430
120.	მიმდინარე ინვესტიციის რეკლასიფიცირება გრძელვადიან ინვესტიციად	2400	1300
121.	მიმდინარე ინვესტიციის რეკლასიფიკაციის დროს საბალანსო ღირებულების საბაზრო ღირებულებამდე გადაფასება	2400	1300, 5430
122.	გრძელვადიანი ინვესტიციის რეკლასიფიცირება მოკლევადიან ინვესტიციად	1300,5430	2400
123.	მიმდინარე ინვესტიციების ასახვა	1300,5430	2400,8130

	საბაზრო ღირებულებით		
124.	მოკლევადიანი ინვესტიციების აქციების შეძენა	1311	1100,1200
125.	აქციების შეძენის ღირებულება და მის შეძენასთან დაკავშირებული დანახარჯების საერთო თანხის შემცირება ინვესტიციების შეძენის წინა პერიოდში დარიცხული შემოსავლებით, რომელიც აღიარებულია ხარჯებად	1300,8290	1100,1200
126.	ინვესტიციების გაყიდვის ოპერაციებიდან მიღებულია მოგება	1110,1200 (წმინდა ამონაგების თანხა)	1300 (თვითღირებულებით), 8130 (სხვაობა)
127.	ინვესტიციების გაყიდვის ოპერაციებიდან მიღებულია ზარალი	1110,1200 (წმინდა ამონაგების თანხა), 8220 (სხვაობა)	1300 (თვითღირებულებით)
128.	გაყიდული ინვესტიციის წილი რეზერვის გაუქმება და მისი მიკუთვნება მიმდინარე პერიოდის შემოსავალზე	5410	8120
129.	რეზერვის მიკუთვნება გაუნაწილებელ მოგებაზე	5430	5310
130.	მიმდინარე ინვესტიციების საბალანსო ღირებულების ცვლილების ასახვა გადაფასების რეზერვის სახით და გაყიდვიდან მიღებული ფინანსური შედეგების აღიარებასთან ერთად გაყიდული ინვესტიციის წილი რეზერვის ჩამოწერა შემოსავლის ან გაუნაწილებელი მოგების სახით	5430	8130 ან 5310
131.	ობლიგაციების გამოშვება	1300	1100,1200
132.	ინვესტორთან ობლიგაციების შეძენა საპროცენტო თარიღებს შორის უნდა აისახოს	1300,8210	1100,1200
133.	ინვესტიციის შეძენის თარიღიდან ყოველთვიურად საპროცენტო შემოსავლის აღიარება (დარიცხვის მეთოდის შესაბამისად)	1820	8110
134.	ინვესტორთან წლის პირველი ნახევრის პროცენტის ჩარიცხვა	1100,1200	8110,1820
135.	ემიტენტის მიერ ობლიგაციის გამოსყიდვა ნომინალური ღირებულებით და ინვესტორის აღრიცხვაში ასახვა	1100,1200	1314,8130
136.	ობლიგაციების რეალიზაციასთან დაკავშირებული ხარჯები (რომელიც არაა ინვესტორის მიერ გაწეული) აისახება	1100,1200	1820,1314, 8130
137.	ფასიანი ქაღალდების შეძენა	1310,1320	1110,1120

	ნაღდი ფულით აისახება		
138.	ფასიანი ქაღალდების შექმნა უნაღდო ანგარიშსწორებით	1310,1320	1210,1230
139.	ფასიანი ქაღალდების შექმნა მატერიალური და არამატერიალური აქტივებით	1310,1320	1600,2500, 2100
140.	შექმნილია ფასიანი ქაღალდები კაპიტალის აქციების სანაცვლოდ	1310,1320	5110,5120, 5310
141.	ობლიგაციის შექმნისა და ნომინალურ ღირებულებებს შორის სხვაობა ჩამოიწერება: ა) დისკონტის ბ) პრემიის	1310,1320 5430	5430 1310,1320
142.	გადახდილია გამომშვების მიერ მოკლევადიანი ობლიგაციები	1110,1210, 1230	1310,1320
143.	რეალიზებულია მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები	8190	1310,1320
144.	გაცემულია სხვა საწარმოებზე სესხები მოკლე ვადით	1310,1320	1110,1210, 1230
145.	რეალიზებულია ფასიანი ქაღალდები კრედიტით	1390	8190
146.	რეალიზებულია ფასიანი ქაღალდები სხვა აქტივების სანაცვლოდ	1620,1610, 2500	1300
147.	სესხის გაცემიდან მიღებულია სარგებელი	1210,1220	8130
148.	დაგროვილი პროცენტებით მიღებული შემოსავალი აისახება	1110,1210, 1220	1490
149.	ფასიანი ქაღალდების მიმოქცევის ფინანსური შედეგები გატარდება: ა) მოგება ბ) ზარალი	8100 5330	5330 8220
2400 ბრძელვადიანი ინვესტიციები			
150.	გრძელვადიანი ინვესტიციების აქციების შექმნა	2415	1110,1210
151.	გრძელვადიანი ინვესტიციების აქციების გაყიდვა	1110,1210	2410,2110
152.	გრძელვადიანი ინვესტიცია, რომელიც ბალანსში ასახულია თვითღირებულებით, რეკლასიფიკაციით აისახება	1300	2400
153.	გრძელვადიანი ინვესტიციის გადაფასების რეზერვის გაუქმება	5430	2400
154.	გრძელვადიანი ინვესტიციის რეკლასიფიკაცია მოკლევადიან ინვესტიციებში თვითღირებულებით (უმცირესი თანხით)	1300	2400
155.	ინვესტორის მიერ ინვესტიციის განთავსება საწარმოს ემიტენტის ობლიგაციებში	2414	1110,1210
156.	გრძელვადიანი ინვესტიციების ობლიგაციებში ასახვა დისკონტის ცალკე გამოყოფის გარეშე	2414	1110,1210
157.	ინვესტიციების შექმნა ნომინალური ღირებულებით და დისკონტის ცალკე გამოყოფით	2414	2411,1110, 1210
158.	ინვესტორის მიერ გრძელვადიანი ინვესტიციების – ობლიგაციების მათი შექმნის (საბაზრო) თვითღირ	1820,2414	8110

	რეზულებით ყოველთვიური აღრიცხვა და ნომინალური საპროცენტო შემოსავლების აღიარებისა და დისკონტის ამორტიზაციის დარიცხვის ოპერაცია		
159.	დისკონტის ამორტიზაციისა და მისაღები პროცენტების ყოველთვიური დარიცხვა	1820,2411	8110
160.	ინვესტიციის განთავსება ობლიგაციებში შექმნის თვითღირებულებით (პრემიის ცალკე გამოყოფის გარეშე)	2414	1110,1210
161.	ინვესტიციის განთავსება ობლიგაციებში ნომინალური ღირებულებით და პრემიის ცალკე გამოყოფით	2414,2412	1110,1210
162.	ინვესტორის მიერ გრძელვადიანი ინვესტიციების შექმნის თვითღირებულებით (საბაზრო ფასით) ობლიგაციებში აღრიცხვისას ნომინალური საპროცენტო შემოსავლის აღიარებისა და პრემიის ამორტიზაციის დარიცხვის ყოველთვიური ოპერაცია ჩაიწერება	1820	2414,8110
163.	ინვესტორის მიერ გრძელვადიანი ინვესტიციების ობლიგაციებში ნომინალური ღირებულებით და პრემიის ცალკე გამოყოფით აღრიცხვისას ყოველთვიურად პროცენტისა და პრემიის ამორტიზაციის დარიცხვა აისახება	1820	2412,8110
164.	ერთი საწარმოს მიერ მეორე საწარმოს აქციების შექმნა	2415	1100,1200
165.	ერთი საწარმოს მიერ განხორციელებული ინვესტიცია მეორე საწარმოში პირვანდელი ღირებულებით	2415	1100,1200
166.	საწარმომ საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრებისას ბალანსში ასახა თავისი წილი მის მიერ მეორე საწარმოში განხორციელებული ინვესტიციის შედეგად მიღებულ წმინდა მოგებაში	2415	8131
167.	ერთმა საწარმომ მეორე საწარმოსაგან დივიდენდის მიღება ასახა, როგორც ინვესტიციის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების შემცირება	1110	2415
168.	ერთობლივად კონტროლირებადი ოპერაციების კონტროლის უფლების მქონე ინვესტორის აღრიცხვაში შრომითი დანახარჯები, სოციალური გადასახადის და წარმოებრივ ოპერაციებზე დანახარჯები აისახება	1635	1620,3130,3370
169.	საწარმომ შეიძინა ნედლეული შემდგომი გადახდის პირობით	1635	3110

170.	ნედლეულის დამზადების ოპერაციების დამთავრებისთანავე დამკვეთმა დაფარა გადასახდელი თანხის ნაწილი, საიდანაც მისი (საწარმოს) წილი აღიარებულ იქნა შემოსავლად	1420	6112
171.	ნედლეულის დამზადების ოპერაციებზე გაწეული დანახარჯებიდან საწარმოს წილი აღიარებულია პერიოდის ხარჯად	7106	1635
172.	კონტროლის უფლების მქონე ინვესტორი არის ამავე დროს ერთობლივი საქმიანობის მმართველ-მენეჯერი, რაც უნდა ანაზღაურდეს ერთობლივი საქმიანობიდან	111091210	6190
173.	ერთობლივი საქმიანობის მმართველის ანაზღაურება იმავდროულად აისახება როგორც ერთობლივი საქმიანობის ხარჯი	7410	3175
174.	საპრემიო გასამრჯელოს ანაზღაურება ოფციონის კონტრაქტის შექმნისას აისახება	1792	1210,1291, 1110
175.	ოფციონის კონტრაქტით აქციების შესყიდვა	1311	1110,1210, 1291
176.	ამონაგები შექმნილი აქციების გაყიდვიდან (აქციის საბალანსო ღირებულება ჩამორჩება გასაყიდ ფასს)	1110,1210	8130,1311
177.	ოფციონის პრემიის ჩამოწერა გაყიდული აქციების შესაბამისად	8220	1792
178.	საბირჟო ვაჭრობის მონაწილე საწარმომ ფიუნერსულ ბირჟაზე გადარიცხა საწყისი მარჟი	1476	1210,1291
179.	დეპოზიტის (საწყისი მარჟი) დაბრუნება აისახება	1210,1291	1476
180.	ვარიაციული მარჟის შეტანა მონაწილე საწარმოს მიერ აისახება: ა) ვარიაციული მარჟის გადარიცხვა ბ) გადარიცხული ვარიაციული მარჟი მიეკუთვნება არასაოპერაციო ხარჯებს	1476 8220	1210,1291 1476
181.	ფასების აწვეის პირობებში წარმოქმნილი დადებითი ვარიაციული მარჟი ექვემდებარება მონაწილე საწარმოსათვის უკან დაბრუნებას	1110,1210	8130
182.	საწარმოს ფორვარდული ხელშეკრულების მონაწილე მხარედ გახდომისას ფინანსური აქტივის აღიარება შექმნის თვითღირებულებით აისახება	1390,2490	1110,1210
183.	ფინანსური აქტივის რეალური ღირებულების ცვლილება წმინდა მოგებაში აისახება	1190	8130
184.	შექმნილი ფინანსური აქტივის აღიარება რეალური ღირებულებით და თარიღებს შორის ცვლილებები აისახება	1390	1110,1121 8130
185.	ფინანსური აქტივის რეალური	1190	5445

	ღირებულების ცვლილების ასახვა საკუთარ კაპიტალში		
186.	შექმნილი ფინანსური აქტივის აღიარება რეალური ღირებულებით და თარიღებს შორის პერიოდში მომხდარი ცვლილებების ასახვა აღრიცხვაში	1390,2490	1110,1210, 5445
187.	მისაღები ფინანსური აქტივის და შესაბამისი ვალდებულების აღიარება რეალური ღირებულებით	1999	3199
188.	ანგარიშსწორება ფინანსური აქტივის შექმნისას	3199	1110,1210
189.	ფინანსური აქტივის გადაცემა საწარმოსათვის	1390,2490	1999
190.	მისაღები ფინანსური აქტივის რეალური ღირებულების ცვლილება თარიღებს შორის პერიოდში	1999	8130
191.	ფასიანი ქაღალდების შექმნა აისახება	2410,2420	1100,1200
192.	ფასიანი ქაღალდების შექმნა კრედიტით	2410,2420	3100
193.	შემოსულია ფასიანი ქაღალდების ბარტერული წესით	1410	8190
194.	მიღებულია ფასიანი ქაღალდები ინვესტიციების ანგარიშში, რაც ჩაიწერება	2410,2420	1410
195.	გაცემული აქტივების ღირებულება აისახება	8190	1300,1600, 2400
196.	ობლიგაციების შექმნის ღირებულებასა და ნომინალურ ღირებულებას შორის განსხვავება ჩამოიწერება: ა) დისკონტები ბ) პრემიები	2400 8290	8190 2400
197.	ობლიგაციების შექმნა დარიცხული პროცენტების თანხებითურთ	2400,1510	1100,1200, 3100
198.	პროცენტების დაგროვება (შექმნის მომენტსა და პროცენტების გადახდის თარიღებს შორის) აისახება	1820	5300
199.	პროცენტების შემოსავალი (მათი დარიცხვის მთელ პერიოდში)	1100,1200	1510,1820
200.	გამომშვებმა გამოსიყიდა გრძელვადიანი ობლიგაციები, რაც აისახება	1100,1200	1510,1820
201.	აქციების გადაფასება საბაზრო ღირებულებით: ა) ღირებულების ზრდა ბ) ღირებულების კლება	2400 5100	5100 2400
202.	დივიდენდების დარიცხვა ინვესტორის გადასახდელ თანხაზე: ა) დარიცხვა ბ) მიღება	1810 1100,1200	8200 1810
203.	მოგების და ზარალის განაწილება აისახება გატარებით	2400,8200	8100,2400
204.	რეალიზებულია საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: ა) ნაღდი ანგარიშსწორებით	1100	8200

	ბ) უნაღდო ანგარიშსწორებით	1200	8200
	გ) კრედიტით	1400	8200
	დ) შექმნის ღირებულებით	8200	2400
	ე) სხვა აქტივების სანაცვლოდ (ბარტერი)	1300,1600	1400
205.	მიღებული აქტივები აღრიცხვაში აისახება	1400,8200	8190,2400
206.	საწარმოს საწესდებო კაპიტალში დამფუძნებელთა შენატანი აისახება: ა) ფაქტიური შენატანით ბ) დავალიანებით (დამფუძნებელთა დოკუმენტებიდან გამომდინარე	2400 2330	5100 5100
207.	დამფუძნებელთა მიერ თავიანთი პაის მიხედვით დაფარულია დავალიანება	2400	2330
208.	სხვა საწარმოთა ფასიანი ქაღალდების (აქცია, ობლიგაცია) შექმნა აისახება	2400	1100,1200
209.	სხვა საწარმოსათვის სესხის მიცემა ფულადი სახით ჩაიწერება	2400	1100,1200
210.	სხვა საწარმოსათვის ფინანსური დაბანდების ანგარიშში მატერიალურ ფასეულობათა მიცემა	2400	1620
211.	მიღებულია შემოსავლები ფინანსური დაბანდებიდან	1210	5330 ან 8130
212.	სხვა საწარმოს მიეყიდა ფასიანი ქაღალდები	1410	8200
213.	იმავედროულად, ჩამოიწერა ფასიანი ქაღალდები	8200	2400
214.	ჩაირიცხა ანგარიშსწორების ანგარიშზე რეალიზებული ფასიანი ქაღალდების გასაყიდი ღირებულება	1210	1410
215.	სხვა საწარმოებმა დააბრუნეს ფასიანი ქაღალდები, მატერიალური ფასეულობები და სესხები	1110,1210	2400

1400, 1500, 1800, 2300-მოთხოვნების აღრიცხვა
1400 მოკლევადიანი მოთხოვნები

სინთეზური ანგარიში – „მოკლევადიანი მოთხოვნები“ – გათვალისწინებულია იმ დებიტორული დავალიანების აღსარიცხავად, რომელთა განაღდება მოსალოდნელია ერთი წლის ვადაში; იგი, როგორც აქტიური ანგარიში, აერთიანებს შემდეგ ანგარიშებს: „მოთხოვნები მოწოდებიდან და მომსახურებიდან“, „საექვო მოთხოვნების კორექტირება“, „მოთხოვნები მეკავშირე საწარმოების მიმართ“, „მოთხოვნები საწარმოს პერსონალის მიმართ“, „მოთხოვნები ხელმძღვანელებისა და სამეთვალ-ყურეო ორგანოების წევრების მიმართ“, „მოთხოვნები პარტნიორებზე გაცემული სესხიდან“, „კაპიტალის შევსებაზე პარტნიორების გრძელვადიანი მოთხოვნების მიმდინარე ნაწილი“, „გრძელვადიანი მოთხოვნების მიმდინარე ნაწილი“, „მომწოდებლებზე გადახდილი ავანსები“ და „სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნები“.

216.	კონტრაქტის საფუძველზე მყიდველისათვის (მ.შ.: უცხოელი) საქონლის მიყიდვა	1410	6110
217.	წლის ბოლოსათვის ვალუტის გასაცვლელი კურსის ცვალებადობის გამო უნდა მოხდეს მოთხოვნის კორექტირება, რაც იწვევს ბალანსში შესატანი დებიტორული დავალიანების ცვლილებას (ამ შემთხვევაში ზრდას)	1410	8140,8190
218.	მოთხოვნის კორექტირება, როცა ბალანსში შესატანი დებიტორული დავალიანება მცირდება (თანხა ჩაირიცხა სავალუტო ანგარიშზე)	1220,8240	1410
219.	ფასდათმობის პირობით განხორციელებული მიწოდება და მომსახურების ასახვა მთლიანი თანხის მეთოდით: ა) მოთხოვნის წარმოქმნა და შემოსავლის აღიარება ბ) როცა კლიენტმა არ ისარგებლა ფასდათმობით და მომწოდებელს გადაურიცხა თანხა გ) როცა კლიენტმა ისარგებლა ფასდათმობით და გაანაღდა მომწოდებლის ანგარიში	1410 1210 1210,6120	6110, 1410 1410
220.	გაცემული ფასდათმობა, რომელიც მიმწოდებლის ხარჯია, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აისახება	5330	6120
221.	ფასდათმობის პირობით განხორციელებული მიწოდება და მომსახურების ასახვა წმინდა თანხის მეთოდით: ა) საქონლის მიწოდება ბ) როცა კლიენტმა ისარგებლა ფასდათმობით და დავალიანება გაანაღდა დათმობის გამოკლებით გ) როცა კლიენტმა არ ისარგებლა ფასდათმობით და სრული თანხით გაანაღდა მიმწოდებლის ანგარიში დ) გამოუყენებელი ფასდათმობის თანხა აისახება	1410 1210 1210 1410	6110 1410 1410 6190 ან 6125
222.	გამოუყენებელი ფასდათმობის თანხით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს იზრდება შემოსავალი	6190 ან 6125	5330
223.	საქონლის განვადებით გაყიდვისას კლიენტის მიერ შემოტანილი თანხა აისახება, როგორც შემოსავალი	1110	6110
224.	პირველი შესატანის შემდეგ დარჩენილ თანხაზე წარმოქმნილი დებიტორული დავალიანება აისახება	1410	1415
225.	დარჩენილი თანხის ნაწილის გადახდა	1110	1410
226.	შეტანილი თანხის შემოსავლად აღიარება	1415	6110
227.	საგადასახადო კანონმდებლობის და	1110,1410	6110

	დარიცხვის მეთოდის თანახმად განვადებით გაყიდული საქონელი სრული თანხით იქნება აღიარებული შემოსავლად		
228.	საწარმოთა შორის ურთიერთ-ჩათვლაზე შეთანხმების შემთხვევაში ხდება დებიტორული და კრედიტორულ დავალიანებათა ურთიერთჩათვლა, ანუ კონტრა, რომელიც აისახება	3110,3170, 3190	1410,1420, 1490
229.	უიმედო დებიტორული დავალიანება აღიარებული იქნება ხარჯად და აისახება	7461	1410
230.	უიმედო ვალი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ჩამოიწერება მოგებისა და ზარალის ანგარიშზე	5330	7461
231.	თუ საექვო ვალების დაფარვისათვის რეზერვის (კორექტირების) თანხა პირველად იქმნება, მაშინ რეზერვის მთლიანი თანხა შეიტანება ხარჯებში და წარმოიქმნება კორექტირების საწყისი ნაშთი, რაც აისახება	7460	1415
232.	უიმედო ვალი ჩამოიწერება რეზერვის ანგარიშზე	1415	1410
233.	საექვო ვალის, რომლის დასაფარავად შექმნილია რეზერვი, გადახდა აისახება	1415	6130
234.	კონსერვატიზმის პრინციპის მოთხოვნის შესაბამისად დებიტორული დავალიანების დაფარვა გატარდება	1210,1110	1412
235.	დებიტორული დავალიანების აღდგენა აისახება	1412	1415
236.	გაცემული სესხის ან აქტივების სანაცვლოდ თამასუქის მიღება აისახება	1210	8110,1510
237.	თამასუქის მიღება	1510	1410
238.	საპროცენტო შემოსავლის დარიცხვა	1820	8110
239.	საპროცენტო თანხის მიღება	1110,1210, 1220	1820
240.	წლის ბოლოს ძირითადი თანხისა და საპროცენტო თანხის მიღება	1110,1210, 1220	1510,1820
241.	თამასუქის დათქმულ ვადაში გაუნდებლობა ითვლება თამასუქის გამცემისაგან განადგებაზე უარის თქმად, რის გამო იგი ჩამოიწერება სათამასუქო მოთხოვნის ანგარიშიდან და განიხილება დებიტორულ დავალიანებად	1410	1510,8110 (დარიცხული პროცენტის თანხით)
242.	გაცემული სესხის სანაცვლოდ მარტივი თამასუქის მიღება გატარდება	1510	1110
243.	თუ მარტივი თამასუქი მიიღება გაცემული აქტივისათვის, მაშინ თამასუქის მიღები ამ ოპერაციას ასახავს, როგორც აქტივის რეალიზაციას	1510	6110
244.	საპროცენტო თანხის შემოსავლად აღიარება გატარდება	1820 ან 1110,1210,1220	8110

245.	დავალების შემსრულებელზე თანხის ავანსად გაცემა აისახება	1430 ან 1440	1110,1210
246.	სათანადო დოკუმენტების წარმოდგენის შემდეგ პირის დავალიანება ჩამოიწერება ხარჯებში ან გამოუყენებელი თანხა უბრუნდება საღაროს	7490 ან 1110	1430,1440
247.	ხელშეკრულების თანახმად, საწარმოს მიერ სხვადასხვა სახის მომსახურების ღირებულების წინასწარი გადახდა გატარდება (მათ შორის მომწოდებლებისათვის გადახდილი ავანსები)	1480	1110,1210
248.	მომწოდებლების მიერ ვალდებულების სრულად შესრულება აისახება	1600	1480
249.	საწარმოს მუშაკებზე საქონლის განვადებით მიყიდვა	1430	6110
250.	მუშაკების მიერ დავალიანების დაფარვა აისახება	1110	1430
251.	საწარმოს პარტნიორებზე სესხის გაცემა	1450	1110,1210
252.	სესხის დაბრუნება ამ ანგარიშზე, საიდანაც გაცემა	1110,1210	1450
253.	საწესდებო კაპიტალის შევსებაზე გრძელვადიანი მოთხოვნის ნაწილის გადატანა მოკლევადიან მოთხოვნებში	1460	2330
254.	ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი მოთხოვნების ნაწილის გადატანა მოკლევადიან მოთხოვნებში	1470	2320
255.	მიღებული გრძელვადიანი თამასუქების გადატანა მოკლევადიან სათამასუქო მოთხოვნებში	1520	2310
256.	მიმღები საწარმო სააქციო საზოგადოების მიერ დივიდენდების გამოცხადების შემდეგ შექმნილი აქტივების შესაბამისად კუთვნილ დივიდენდებს ასახავს	1810	8120
257.	აქციონერი საწარმო დივიდენდებზე საგადასახადო კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადების გამოკლების შემდეგ დივიდენდების მიღებას ასახავს	1210,1110	1810
258.	საწარმოს მიერ გაცემული სესხებიდან, მიღებული თამასუქებიდან და სხვა ოპერაციებიდან მისაღები საპროცენტო შემოსავლები აისახება	1820	8110
259.	პროცენტის მიღება გატარდება	1210,1110	1820
260.	ძირითადი საშუალებების და სხვა მატერიალური აქტივების რეალიზაცია აისახება	1410	8200
261.	გაყიდული (რეალიზებული) ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების ჩამოწერა	6110,8200	1600,2100, 2500
262.	მყიდველების მიერ თანხის ჩარიცხვა ანგარიშსწორების ანგარიშზე	1210,1230	1410

263.	მოსალოდნელი საექვო ანგარიშების შეფასება აისახება	7190	1415
264.	საექვო ვალების ჩამოწერა	1415	1410
265.	ჩამოწერილი საექვო ვალების აღდგენა	1410	1415
266.	საექვო ვალის გადახდა ჩაიწერება	1110,1210, 1120,1220	1410
267.	ობლიგაციებზე პროცენტების დარიცხვა	1810	8110
268.	აქციებზე დივიდენდის დარიცხვა აისახება	1820	8120
269.	მიღებულია დარიცხული პროცენტები და დივიდენდები	1110,1120	8110, 8120
270.	დარიცხული დავალიანება დამფუძნებლებისადმი კაპიტალში შენატანებით აისახება	2340	5100
271.	ხელმოწერა გამოცხადებული აქციების გამოშვებაზე აღრიცხვაში ჩაიწერება	1460	5110, 5120
272.	მიღებულია დამფუძნებლებისაგან დეპოზიტები ნაღდი ფულით (ან უნაღდო ანგარიშსწორებით)	1110,1120, (1210,1220)	1460
273.	ფასიანი ქაღალდების გასხვისებიდან მიღებული შემოსავალი აისახება	1110,1120, 1210,1220	8190
274.	სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების მიღების დროს აღმოჩენილი უხარისხო საქონელი გატარდება	1490	3110
275.	წარმოებაში მიმწოდებლისა და მოიჯარის მიხედვით გამოწვეული წუნი, რომელიც აღიარეს მათვე, აისახება	1490	7100
276.	თამასუქზე დარიცხული პროცენტები აისახება	1820	1510
277.	თამასუქზე დარიცხული პროცენტების თანხის მიღება ჩაიწერება	1110,1120, 1210,1220	1820
278.	მიღებულია დამფუძნებლებისაგან დეპოზიტები: ა) საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებით ბ) მასალებით და საქონლით გ) ძირითადი საშუალებებით და არამატერიალური აქტივებით	1310,1320 1610 2100,2500	2430 1460 1460
279.	დაეწერათ გადასახდელად მიღვლევებს გაგზავნილი საქონლის (სამუშაოების, მომოსახურების) ღირებულება	1410	6110
280.	სხვა საწარმოებზე მოკლე ვადით სესხის გაცემა აისახება	1390	1110,1120
281.	სესხის გაცემიდან მიღებულია სარგებელი	1110,1210	8190
282.	ჩამოიწერა გასხვისებული ფასიანი ქაღალდები შეძენის ღირებულებით	8200	1310, 1320
283.	საბოლოო ანგარიშსწორებისას ჩათვალათ მომწოდებლებს წინასწარ გაცემული თანხები	3130	1480
284.	ავანსად გადარიცხული თანხის დაბრუნება აისახება	1210,1230	1480

285.	ხელშეკრულებით გათვალისწინებულთან შედარებით სატრანსპორტო ტარიფების შეუსაბამობა გატარდება	1490	3110
286.	ანგარიშსწორების ანგარიშიდან შეცდომით ჩამოიწერა თანხა, რაც აისახება	1420	1210
287.	ანგარიშსწორების ანგარიშზე შეცდომით ჩარიცხული თანხა აისახება	1210	1490
288.	ანგარიშსწორების ანგარიშზე შეცდომით ჩარიცხული თანხის დაბრუნებას მიეცემა გატარება	1490	1210
289.	წაყენებული პრეტენზიების მიხედვით ანგარიშსწორების ანგარიშზე თანხების მიღება	1210	1490
290.	მუშაკისათვის ბანკის კრედიტის ხარჯზე საქონლის შესაძენად კრედიტის გაცემა აისახება	1430,1440	3210
291.	მუშაკისათვის კრედიტის დასაფარავად მორიგი გადასახდელი თანხის დაკავება	3130	1430,1440
292.	ბანკის კრედიტის დასაფარავად თანხის გადარიცხვა	3210	1210, 1230
293.	მიეცა მუშაკს სესხი საწარმოს სახსრების ხარჯზე	1430,1440	1110,1210
294.	მუშაკმა შეიტანა მორიგი გადასახდელი	1110	1430,1440
295.	მუშაკს ხელფასიდან დაუკავდა მორიგი გადასახდელი	3130	1430,1440
296.	მუშაკისათვის გადასახდელად დანაკლისისა და გაფუჭებული საქონლის ღირებულებების დაწერა	1430,1440	7000, 8000,9100
297.	პერსონალის კანონიერი საჭიროებისათვის სესხის მიღება აისახება	1430,1440	3210,4140
298.	აღნიშნულ სესხს დაერიცხა ბანკის სარგებელი	1430,1440	3410,3490
299.	სესხის და სარგებლის დაბრუნება საღაროში	1110	1400
300.	პროდუქციის (სამუშაოების, მომსახურების) რეალიზაცია მიღებული თამასუქებით გატარდება	1510	6110
301.	დებიტორული თამასუქებით ვალის გადახდის თანხის მიღება აისახება	1110,1120, 1210,1230	1510
302.	თამასუქზე დარიცხული პროცენტები გატარდება	1820	1510
303.	ხარჯების წინასწარი გადახდა აისახება	1710,1720, 1790	1100,1200
304.	საანგარიშო პერიოდის დანახარჯების ხარჯებში ჩამოწერა: ა) გამოყენებული საკანცელარიო საქონლის ბ) საკომუნიკაციო მომსახურების გ) საანგარიშგებო პერიოდის საიჯარო გადასახადის დ) საანგარიშგებო პერიოდთან დაკავშირებული სადაზღვევო გადახდების	7425 7430 7420 7435	1710 1720 1790 1790
305.	ფასიანი ქაღალდების შექენა აისახება	2410, 2420	1100,1200

2300 ბრძელვადიანი მოთხოვნები

სინთეზური ანგარიში – „გრძელვადიანი მოთხოვნები“ – განკუთვნილია იმ მოთხოვნების აღსარიცხავად, რომელთა განაღდება გათვალისწინებულია ბალანსის შედგენის თარიღიდან ერთი წლის შემდეგ. ასეთი მოთხოვნები უკავშირდება გრძელვადიანი კრედიტით საქონ-ლის გაყიდვას, სავალო ვალდებულებების მიღებას, ქონების ფინანსური იჯარით გაცემას და სხვა შემთხვევებს; გრძელვადიანი მოთხოვნები, რომელთა განაღდება ხდება ბალანსის შედგენის თარიღიდან ერთი წლის განმავლობაში, საანგარიშგებო წლის ბოლოს გადაიტანება მოკლევადიანი მოთხოვნების ანგარიშზე. „გრძელვადიანი მოთხოვნების“ სინთეზურ ანგარიშს ეხსნება ანგარიშები: „მიღებული გრძელვადიანი თამასუქები“, „ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები“, „მოთხოვნები საწესდებო კაპიტალის შევსებაზე“, – „გადავადებული საგადასახადო აქტივი“ და სხვა გრძელვადიანი მოთხოვნები“.

306.	მარტივი თამასუქის მიღებაგაცემულ სესხზე	2310	3210,1110
307.	პროცენტის შემოსავლად აღიარება	1820	8110
308.	საპროცენტო თანხის მიღება	1210	1820
309.	თამასუქის მიმღების მიერ განაღდებადებული თანხის მიღება დისკონტის თანხის გამოკლებით	1210	8110,2310
310.	თუ სესხის პროცენტი ნაკლები იქნება საპროცენტო განაკვეთზე, მაშინ მიღებული სხვაობა საპროცენტო შემოსავალსა და დისკონტის თანხას შორის არის არასაოპერაციო ხარჯი და გატარდება	1210,8290	2310
311.	დადგენილ ვადაში გაუნაღლებელი გრძელვადიანი მარტივი თამასუქი ისევე გატარდება, როგორც მოკლევადიანი	2390	2310,8110
312.	მეიჯარის მიერ მოიჯარისათვის აქტივის გადაცემა წარმოქმნის ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს, რაც აისახება	2320	2100
313.	ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების დაფარვა უნდა მოხდეს მიმდინარე ნაწილის მოკლევადიან მარტებებში ყოველწლიურად გადატანით	1470	2320
314.	საწესდებო კაპიტალში პარტნიორების მიერ შეუტანელი წილით წარმოიქმნება მოთხოვნა საწესდებო კაპიტალის შევსებაზე, რაც გატარდება	2330	5150
315.	მოთხოვნის დაფარვა ხდება ფულით ან სხვა აქტივების შეტანით, რაც აისახება	1210,1110, 1220	2330
316.	გადავადებულ საგადასახადო აქტივს ქმნის სხვაობა სააღრიცხვო და საგადასახადო მოგებებს შორის: – თუ სააღრიცხვო მოგების მიხედვით გამოანგარიშებული მოგების გადასახადი ნაკლებია საგადასახადო მოგებიდან გამოანგარიშებული მოგების გადასახადზე, მაშინ წარმოიქმნება	9210 (სააღრიცხვო მოგების მიხედვით) 2340 (სხვაობა სააღრიცხვო და	3310 (საგადასახადო მოგების შესაბამისად)

	მოთხოვნა გადავადებულ საგადასახადო აქტივზე	საგადასახადო მოგების გადასახადებს შორის)	
317.	გრძელვადიანი თამასუქების მიმდინარე ნაწილის გადმოტანა მოკლევადიან თამასუქებში	1520	4120
318.	მოკლევადიანი თამასუქით მიმდინარე ნაწილს დაერიცხა პროცენტი	1830	1520
319.	გრძელვადიანი თამასუქით მიმდინარე ნაწილზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული თანხა აისახებ	1110,1120, 1210,1230	1830
320.	მიღებული გრძელვადიანი თამასუქები ჩაიწერება	2310	3410

2000 – ბრძელვადიანი აქტივები

2100 ძირითადი საშუალებები

სინთეზური ანგარიში – „ძირითადი საშუალებები“ – განკუთვნილია იმ მატერიალურ საწარმოო საშუალებათა აღსარიცხავად, რომელთა მომსახურების ვადა ერთ წელს აღემატება; მას ეხსნება შემდეგი სუბანგარიშები: „მიწის ნაკვეთები“, „დაუმთავრებელი მშენებლობა“, „შენობები“, „ნაგებობები“, „მანქანა-დანადგარები“, „ოფისის აღჭურვილობა“, „ავეჯი და სხვა ინვენტარი“, „სატრანსპორტო საშუალებები“ და „იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა“.

321.	ძირითადი საშუალებების შექმნა აისახება	2110-2190	1210,1690, 3130
322.	მშენებლობის პროცესი აისახება	2120,8220	1620,3130
323.	მშენებლობის დამთავრების შემდეგ შენობის შემოსავალში აღება	2130	2120
324.	ძირითადი საშუალებების (კომპიუტერის) განვადებით შექმნა აისახება	2160	1210,1690, 3190,4190
325.	პირველი წლის გადასახდელი საპროცენტო თანხა აისახება	8210	3410
326.	წლის ბოლოს უნდა მოხდეს მიმდინარე ვალდებულებების – კომპიუტერის ღირებულების ნაწილის და სესხის პროცენტის დაფარვა	3190,3410	1210
327.	მეორე წელს გადასახდელ ვალდებულებებზე (კომპიუტერის ღირებულება და საპროცენტო თანხა) ხდება გატარება	4190,8210	3190,3410
328.	წლის ბოლოს გადახდილი მიმდინარე ვალდებულებები (კომპ. ღირებულება და სესხის %) აისახება	3190,3410	1210
329.	საზოგადოებრივი ორგანიზაციიდან ძირითადი საშუალებების (მანქანა-დანადგარები) უსასყიდლოდ მიღება	2150	8190
330.	გრანტით მიღებული ძირითადი საშუალებები (სამ. ინვენტარი) აისახება რეალური საბაზრო ღირებულებით	2150	8190
331.	აღტერნატიული მეთოდის მიხედვით	2170	4410

	მიღებული აქტივი აისახება მომავალი პერიოდის (გადავადებული) შემოსავლების სახით აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადის განმავლობაში		
332.	ერთი წლის შემოსავლის აღიარება აისახება	4410	8190
333.	მიღებული მოწყობილობის (აქტივის განბაჟების, დაზღვევის, ტრანსპორტირების და სხვა შესაბამისი ხარჯების გათვალისწინებით) მონტაჟთან დაკავშირებული ოპერაციები აისახება; ა) მოწყობილობის მიღება ბ) მოწყობილობის მუშა მდგომარეობაში მოყვანა-დანახარჯების გაწევა (ხელფასი, ნედლეული და მასალები, სწავლებისა და სხვ. ზედნადები ხარჯები)	2151 2120	1210,3130, 1620,2151, 1210
334.	სამონტაჟო სამუშაოების დასრულება და ობიექტის ჩაბარება ექსპლუატაციაში	2150	2120
335.	თამასუქით მოწყობილობის შექმნა აისახება	2151	4120
336.	აქტივის საექსპლუატაციოდ მომზადებისათვის გაწეული დანახარჯები მათი გაწევისთანავე კაპიტალიზდება, რაც აისახება	2120	2151
337.	სესხის პროცენტის კაპიტალიზება	2120	4221
338.	აქტიური სამუშაოების და კაპიტალიზების პერიოდის დამთავრების შემდეგ აქტივის ექსპლუატაციაში გადაცემა აისახება	2150	2120
339.	ვალდებულებების დაფარვა გატარდება	4120,4121	1210
340.	მოწყობილობის სათადარიგო ნაწილის შეცვლა	7180	1620
341.	მოწყობილობების ყოველთვიური პროფილაქტიკური მომსახურება (გაწმენდა, შეხეთვა და სხვ.) აისახება	7180	1210
342.	ავტომანქანებისათვის საბურავების შეცვლა გატარდება	7440	1690
343.	წარმოებული პროდუქციის ხარისხის ამოწმების მიზნით დანადგარებს ჩაუტარდათ სარეკონსტრუქტორო სამუშაოები	2150	1210
344.	კომპიუტერებს გამოუცვალეს პლატა, რაც აისახება	2160	1210
345.	ელექტროსაქონლის მწარმოებელმა კომპანიამ მოახდინა მოწყობილობების გადაიარაღება ახალ ტექნოლოგიებზე	2150	1210
346.	კომპანიის ნაყიდი შენობა საექსპლუატაციოდ არ გამოდგა რემონტის გარეშე (გადახურვა, კარ-ფანჯრების, იატაკის, ელ. გაყვანილობის გამოცვლა), რაც აისახება რემონტის დასრულების შემდეგ დანადგარები აღრიცხულია აქტივებად	2120 2130	1210 2120
347.	ძირითადი საშუალებათა აგებაზე	2120	1620,3130,

	გაწეული ხარჯები აისახება		3370,3110
348.	ძირითად საშუალებათა შეძენა	2100	2120
349.	მიღებულია დამფუძნებლებისაგან, როგორც კაპიტალში მიმდინარე შენატანი, რაც აისახება	2100	1460
350.	ძირითადი საშუალებების უსასყიდლოდ მიღება აისახება	2100	5410
351.	დამფუძნებლებისაგან მიღებულია დასადგმელი მოწყობილობა	2151	2330
352.	მომწოდებლებისაგან დასადგმელი მოწყობილობის მიღება აისახება	2151	3110
353.	დასადგმელი მოწყობილობის დასამონტაჟებლად გადაცემა	2120	2151

2200 ძირითადი საშუალებების ცვეთა

სინთეზური ანგარიში – „ძირითადი საშუალებების ცვეთა“ – განკუთვნილი ძირითადი საშუალებების ცვეთის აღსარიცხავად, ეს ანგარიში „ძირითადი საშუალებების“ კონტრალური ანგარიშია და ძირითადი საშუალებების საბალანსო/ნარჩენი) ღირებულების დამდგენია, ამიტომ ძირითადი საშუალებების თითოეული ანგარიშისათვის ცალკე იხსნება შესაბამისი კონტრალური ანგარიში, კერძოდ: „შენიშვნების ცვეთა“, „ნაგებობების ცვეთა“, „მანქანა-დანადგარების ცვეთა“, „ოფისის აღჭურვილობის ცვეთა“, „ავეჯისა და სხვა ინვენტარის ცვეთა“, „სატრანსპორტო საშუალებების ცვეთა“ და „იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობის ცვეთა“:

354.	ცვეთის თანხის ხარჯად აღიარება და მისი დარიცხვა აისახება	7170	2230-2290
355.	საწარმომ გაყიდა დანადგარი, ფული ჩარიცხული იქნა ანგარიშსწორების ანგარიშზე	1210	8190
356.	რეალიზებული დანადგარის პირვანდელი ღირებულების ჩამოწერა აისახება	8190	2150
357.	რეალიზებული დანადგარის დაგროვილი ცვეთის ჩამოწერა	2150	8190
358.	დემონტაჟის ხარჯების დარიცხვა (ხელფასი)	8190	3130
359.	ძირითად საშუალებათა რეალიზაციიდან მიღებული ფინანსური შედეგის ასახვა	8190	8130
360.	ფიზიკური ცვეთის გამო ძირითადი საშუალებების (ავტომანქანა) ლიკვიდაცია აისახება	2280,1690	2180,3130,
361.	ძირითად საშუალებათა გაცვლა კომპიუტერზე	2160, 2260	2160
362.	კომპანიამ კომპიუტერი გაცვალა ავტომანქანაში	2180,2260	2160
363.	კომპანიამ სკოლას აჩუქა ასლების გადამღები აპარატი, რაც აისახება	2260,8220	2160
364.	ძირითადი საშუალებების გადაფასების პროცესი აისახება: ა) პროპორციული მეთოდით: 1) პირველი გადაფასება აფასება – აისახება კაპიტალის ზრდის გატარებით ჩამოფასება – აისახება ხარჯად გატარებით	2100 2200,8220	5420,2200 2100
365.	2) შემდგომი გადაფასება:		

	აფასება – წინა ჩამოფასების შედეგის თანხის (ზარალის) საპირისპიროდ აღიარდება არასაოპერაციო მოგება, სხვაობა კი – კაპიტალად გატარებით: ჩამოფასება – მცირდება წინა აფასების შედეგად შექმნილი რეზერვი (თუ ასეთი არსებობს); დარჩენილი სხვაობა კი აღიარდება ხარჯად გატარებით	8130,2100	5420,2200
		5420,8220, 2200	2100
366.	ბ) ელიმინირების მეთოდის შემთხვევაში: – ცვეთის ელიმინირება – აქტივის ღირებულების ზრდა – აქტივის ღირებულების შემცირება	2200 2100 8220	2100 5420 2100
367.	ცვეთის დარიცხვა ძირითად საშუალებებზე აისახება	7200,7100, 7400	2200
368.	ჩვეულებრივ იჯარით გაცემული ძირითად საშუალებებზე ცვეთის დარიცხვა	5330	2200
369.	ძირითადი საშუალებების რეალიზაცია აისახება	8200,1400, 2100,2200	2100,8200
370.	გაყიდული ძირითადი საშუალებები (ღირებულება რეალიზაციაში გასაყიდი ფასებით) გატარდება	1490	8200
371.	გაყიდული ძირითადი საშუალებების ღირებულების მიღება აისახება	1100,1200	1400
372.	გასული (რეალიზებული) ძირითადი საშუალებების ჩამოწერა (პირვანდელი ღირებულებით) აღრიცხვაში აისახება	8230	2100
373.	ჩამოწერა გასული (რეალიზებული) ძირითადი საშუალებების ცვეთა	2200	8290
374.	ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან ამონაგების მიღება	1110,1210	1490
375.	ძირითადი საშუალებების ლიკვიდაცია აისახება	5300	2200
376.	ძირითადი საშუალებების ლიკვიდაციის ხარჯების ასახვა გატარდება	2200,5300	2100,3100, 3300
377.	ლიკვიდაციიდან მიღებულ ფასეულობათა ღირებულება აისახება	1600	8130,5300
378.	ძირითადი საშუალებების გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯების განაღდების ასახვა	8290	1100,1200
379.	მიღებულია მოგება ძირითად საშუალებათა რეალიზაციიდან	5330,8220	8290
2190, 2290 ძირითადი საშუალებების იჯარის აღრიცხვა			
380.	იჯარით აღებული ქონების აქტივად და ვალდებულებად აღიარება აისახება	2100	4130
381.	ფინანსური იჯარის პირველივე წელს საჭიროა წლის კუთვნილი საიჯარო ვალდებულების თანხის ფინანსური იჯარის ვალდებულებების ანგარიშიდან მიმდინარე პერიოდის ვალდებულებებში გადმოტანა, რაც აისახება	4130	3230

382.	პირველი წლის ბოლოს იჯარით აღებული ძირითადი საშუალების ცვეთა აისახება	7170	2200
383.	იმავდროულად ხდება მიმდინარე წლის კუთვნილი მოთხოვნის გადმოტანა გრძელვადიანი მოთხოვნების ანგარიშიდან	3230	2320
384.	პირველი წლის კუთვნილი საიჯარო გადასახდელის მიღება აისახება	1110,1210	3230,8110
385.	მოიჯარის მიერ საიჯარო ვალდებულების დარიცხვა	7420	3490
386.	როცა საიჯარო და საანგარიშგებო პერიოდები არ ემთხვევა ერთმანეთს, მაშინ საიჯარო ქირა ხარჯად აღიარდება თვეების მიხედვით განაწილებული სახით და აისახება	3490, 7420	1110,1210
387.	ჩვეულებრივი იჯარის დროს საიჯარო აქტივთან დაკავშირებული რისკები და შესაბამისი ეკონომიკური სარგებელი არ გადაეცემა მოიჯარეს და რჩება მეიჯარეს, როგორც ცვეთადი აქტივი	7190	2230-2290
388.	ბალანსის შედგენის მომენტისათვის ხდება მეიჯარის მიერ გამოთქმული საიჯარო შემოსავლის აღიარება	1890	6190
389.	ფულის მიღება აისახება	1110,1210	1890 ან 6190
390.	ძირითადი საშუალებების გრძელვადიანი იჯარით გაცემა (სახელშეკრულებო ფასით) აისახება	2320	8290
391.	ჩამოიწერა ბალანსიდან გრძელვადიანი იჯარით გაცემული ძირითადი საშუალებები (პირვანდელი ღირებულებით), რაც აისახება	8290,4200	2100,8290
392.	ჩამოიწერა გრძელვადიანი იჯარით გაცემული ძირითადი საშუალებების ცვეთა	2200	8290
393.	მოიჯარისაგან საიჯარო გადასახადის მიღება აისახება	1210	2320
394.	მიღებული საიჯარო გადასახადი უნდა აისახოს მოგება-ზარალის ანგარიშზე	8190	5330
395.	საიჯარო პროცენტის დარიცხვა ჩაიწერება	2320	5330,8130
396.	მოიჯარეებისაგან საიჯარო ქირის საპროცენტო გადასახადის მიღება აისახება	1110,1210	2320
397.	გრძელვადიანი იჯარით ძირითადი საშუალებების მიღება	2100	4130
398.	საიჯარო ვალდებულებების გადახდა აისახება	4130	1100,1200
399.	დარიცხულია ფინანსური იჯარის პროცენტები, რაც აისახება	5330,5410	4130
400.	იჯარით აღებული მიწების გაუმჯობესების ღონისძიებები აისახება	2110	1100,1200
401.	იჯარით აღებული საშუალებების ამორტიზაციის დარიცხვა	7100,7200, 7400	2200
402.	იჯარით აღებული ძირითადი საშუალებების გამოსყიდვა აღრიცხვაში აისახება	2100	2190
403.	საიჯარო ქირის საპროცენტო გადა-	1100,1200	1820

	სახადის მიღება		
404.	იჯარით აღებული ძირითადი საშუალებების ცვეთის გადატანა საკუთარი ძირითადი საშუალებების ცვეთის ანგარიშზე	2200	2200
2500 არამატერიალური აქტივები			
სინთეზური ანგარიში–„არამატერიალური აქტივები“ – განკუთვნილია კონცესიების, პატენტების, სავაჭრო ნიშნების, გუდვილის და სხვა არამატერიალური აქტივების აღსარიცხავად. ამ ანგარიშზე აქტივები სრულ ამორტიზაციამდე აღირიცხება პირვანდელი (შეძენის) ღირებულებით.			
405.	შეძენილი კომპიუტერული პროგრამის თვითღირებულების განსაზღვრა აისახება	2591,7445	1210
406.	არამატერიალური აქტივების შეძენა (თვითღირებულებით)	2510-2590	1210 ან 3110
407.	არამატერიალური აქტივების სესხით შეძენისას თუ საწარმო ახდენს სესხით სარგებლობის პროცენტის კაპიტალიზაციას, მაშინ პროცენტის თანხით იზრდება არამატერიალური აქტივის თვითღირებულება და წარმოიშობა ვალდებულებები: არამატერიალური აქტივის მოწოდებასთან (მომწოდებლისათვის გადახდილი თანხით) დაკავშირებით და გადასახდელი პროცენტის მიხედვით, რაც აისახება	2510-2590	3110,3410
408.	არამატერიალური აქტივების გაცვლისას საწარმოს მიერ მიღებული აქტივები აღირიცხება რეალური ღირებულებით დებეტში, ხოლო სანაცვლოდ გასულის მიხედვით ჩამოიწერება საბალანსო ღირებულება და დაგროვილი ამორტიზაცია	2510-2590 (მიღებული) 2610-2690	2510-2590 (საწარმოდან გასული)
409.	თუ ერთმანეთზე გაცვლილი არამატერიალური აქტივების ღირებულება არ არის ექვივალენტური, მაშინ ფულადი საშუალებების ანგარიშის დებეტში ან კრედიტში იწერება სხვაობა (დებეტში, თუ მიღებულის ღირებულება ნაკლებია გასულის ღირებულებაზე, ხოლო კრედიტში – როცა მიღებულის ღირებულება სჭარბობს სანაცვლოდ გასულის ღირებულებას)	2510-2590 (მიღებული) 2610-2690 (გასული), 1410	2510-2590 (გასული)
410.	თუ საწარმოში შემოსული არამატერიალური აქტივის რეალური ღირებულება მეტია მის სანაცვლოდ საწარმოდან გასულის რეალურ ღირებულებაზე, მაშინ კეთდება ჩანაწერი	2510-2590 (მიღებული) 2610,2690 (გასული)	3110,2510-2590 (გასული)
411.	არამატერიალური აქტივების უსასყიდლოდ მიღება აისახება	2510-2590	5410
412.	არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მოგების მიღებისას ჩაიწერება	2610-2690 (აქტივის გამოყენების მთელ პერიოდში) 1210 (იმ თანხით, რა	2510-2590 (საბალანსო ღირებულებით) 8130

		თანხითაც აქტივი გაიყიდა)	
413.	არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან ზარალის მიღებისას ჩაიწერება	2610-2690, 1210,8220	2510-2590
414.	თუ საწარმო იყენებს არამატერიალური აქტივების გადაფასების რეზერვის ანგარიშს და აქტივის გაყიდვისას ამ ანგარიშზე აქვს ნაშთი, მაშინ იგი მცირდება და აღიარებული იქნება არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებულ არასაოპერაციო მოგებად ან გაუნაწილებელ მოგებად	5490	8130 ან 5310
415.	არამატერიალური აქტივების სარგებლიანობის ვადის ამოწურვისას მისი ჩამოწერა აისახება	2610-2690 (დაგროვილი თანხით), 8220 (სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და დაგროვილ ამორტიზაციას შორის)	2510-2590 (საბალანსო ღირებულებით)
416.	არამატერიალური აქტივების შესყიდვა ფულთ ან კრედიტით აისახება	2510,1590	1110,1200, 1400
417.	არამატერიალური აქტივების საწესდებო კაპიტალის სახით დამფუძნებლების მიერ ჩადება აისახება	2510-2590	1460
418.	უფასოდ არამატერიალური აქტივების მიღება ჩაიწერება	2510-2590	9130,8130
419.	არამატერიალური აქტივების სხვა აქტივებზე ბარტერული გარიგებიდან (გაცვლით) მიღებული შემოსავლები აისახება	2510-2590	1400
420.	არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის დარიცხვა ჩაიწერება	2610-2690	2510-2590
421.	დარიცხული ამორტიზაცია დანახარჯებიდან ჩამოიწერა, რაც აისახება	8200	2610-2690
422.	გაიყიდა არამატერიალური აქტივები	1100,1200	2510-2590
423.	გაყიდული არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება	5430	2510-2590

**2600 არამატერიალური აქტივების
ამორტიზაცია**

სინთეზური ანგარიში – „არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია“ – განკუთვნილია არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის გზით შემცირებული ღირებულების დასაგროვებლად. მოცემული სინთეზური ანგარიშისათვის

იხსნება ანგარიშები არამატერიალური აქტივების ანგარიშების შესაბამისად.			
424.	არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია ჩამოიწერება საოპერაციო ხარჯებში	7000	2610-2690
425.	არამატერიალური აქტივის გაყიდვა აისახება	1110,1210, 1220, 2610-2690	2510-2590, 8130
426.	არამატერიალური აქტივების ჩამოწერა	2610-2690, 8220	2510-2590
427.	არამატერიალური აქტივების პირველი გადაფასებისას ფასების მომატება აისახება	2510-2590	5490
428.	თუ პირველი გადაფასება წარმოადგენს ჩამოფასებას, მაშინ თანხა აღიარებული იქნება არასაოპერაციო ხარჯად	8200	2510-2590
429.	იმ შემთხვევაში, როცა არამატერიალური აქტივის პირველი აფასების მომდევნო წელს მოხდება მისი ჩამოფასება, მაშინ ადგილი აქვს არამატერიალური აქტივების გადაფასების რეზერვის შემცირებას და დანარჩენი თანხის (თუ არის ასეთი) ხარჯებად აღიარებას	5490, 8200	2510-2590
430.	არამატერიალური აქტივი, რომელიც არაა ამორტიზირებული, იყიდება თავდაპირველ ღირებულებაზე მეტ თანხად, რაც ბუღალტრულად აისახება (ამ შემთხვევაში ხდება არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის კორექტირება)	2510-2590, 8100	8100,2610-2690
431.	როცა საწარმო არამატერიალური აქტივების გადაფასებისას ახდენს აკუმულირებული ამორტიზაციის ელიმინირებას, მაშინ უქმდება ამორტიზაციის ანგარიშზე არსებული ჩანაწერი და ამორტიზაცია დაირიცხება რეალური ღირებულების მიხედვით (ზარალის თანხით მცირდება არამატერიალური აქტივების ღირებულება)	2610-2690, 8220	2510-2590
432.	როცა არ ხდება ელიმინირება, მაშინ აღგენენ გადაფასებამდე ამორტიზაციის თანხის პროცენტულ შეფარდებას არამატერიალური აქტივების ნარჩენ ღირებულებასთან და ამით, დგინდება ამორტიზაციის თანხა არამატერიალური აქტივების ახალი ღირებულებიდან, რაც ჩაიწერება	2610-2690, 8220	2510-2590
433.	თუ საანგარიშო პერიოდში გაიყიდა გადაფასების რეზერვების ანგარიშზე წინა აფასების შედეგად აღრიცხული არამატერიალური აქტივი, მაშინ ამ თანხით მცირდება რეზერვი და იზრდება არასაოპერაციო მოგება	5490	8130 ან 5310
434.	გუდვილი მყიდველის აღრიცხვაში	1000-2000,	3000-4000,

აისახება	2540	1100,1200
----------	------	-----------

1600 სასაქონლო-მატერიალური მარაგი

სინთეზური ანგარიში – „სასაქონლო-მატერიალური მარაგი“ – განკუთვნილია სასაქონლო-მატერიალური მარაგისა და დაუმთავრებელი წარმოების აღსა-რიცხავად; სასაქონლო-მატერიალური მარაგი გამოიყენება ერთ საწარმოო ციკლში მოხმარებისათვის ან გასაყიდად. მარაგების აღრიცხვა შესაძლებელია უწყვეტი და პერიოდული სისტემის გამოყენებით. მას ეხსნება შემდეგი ანგარიშები: „საქონელი“, „ნედლეული და მასალები“, „დაუმთავრებელი წარმოება“, „მზა პრო-დუქცია“, „სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგი“: საჭიროების შემთხვევაში შეიძლება გაიხსნას დამატებითი ანგარიშები.

უწყვეტი (მუდმივი) აღრიცხვის მეთოდით სასა-ქონლო-მატერიალური ფასეულობების მოძრაობის აღსა-რიცხავად ანგარიშთა გეგმის შესაბამისად გამოიყენება 1600 ჯგუფის (1610-1690) ანგარიშები, ხოლო პერიოდული მეთოდით აღრიცხვის დროს გამოიყენება „საოპერაციო ხარჯების“ განაყოფის ანგარიშები (7110, 7140, 7185, 7210, 7220, 7290).

უწყვეტი აღრიცხვის მეთოდით:			
435.	სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა შეძენის ღირებულება აისახება	1610-1690	1110, 1210 ან 3110
436.	თუ საწარმო რეგისტრირებულია დღე-ს გადამხდელად, მაშინ მატერიალურ-სასაქონლო ფასეულობათა შეძენისას გადახდილი დღე და აქციზი (თუ საქონელი აქციზურია) ექვემდებარებიან ჩათვლას	1610-1690, 3340, 3360	1110 ან 1210 (ან სხვა ანგარიში)
437.	სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა კრედიტით ან შემდგომი გადახდის პირობით შეძენა აისახება	1610-1690, 3330	3110
438.	სახელშეკრულებო ან საანგარიშსწორებო პირობების დარღვევის გამო გადახდილი ჯარიმები და საურაგები შეადგენს არასაოპერაციო ხარჯებს და აისახება	3110, 8220	1110 ან 1210
439.	სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების შეძენა ფასდათმობის პირობით	1610-1690	8190 (დათმობის თანხით), 3110
440.	სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა შეძენა მომწოდებლისათვის წინასწარ გადახდილი ავანსის საფუძველზე ან ანგარიშვალდებული პირების მიერ	1610-1690	1480 ან 1430
441.	მზა პროდუქციის შემოსავალში აღება აისახება	1640	1630
442.	მასალებისა და სხვა ნარჩენების წარმოებიდან საწყობში დაბრუნება	1620	1630
443.	სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა რეალიზაცია (ნაღდ ფულზე ან კრედიტით) აისახება შემდეგი	1110 ან 1410	6110

	გატარებით		
444.	რეალიზებული ფასეულობების თვითღირებულების ყოველთვიური განსაზღვრა აისახება (უწყვეტი აღრიცხვის მეთოდის თანახმად)	7200	1610-1690
445.	დამხმარე წარმოებიდან მიღებული მასალები აისახება	1620	7100
446.	მასალების წარმოებაზე გადაცემა	7100	1620
447.	ჩამოწერილია ტარა	7300	1620
448.	რეალიზებულია მასალები	1410	8200
449.	რეალიზებული მასალების ჩამოწერა აისახება	8200	1620
450.	მასალების გადაცემა სხვა საწარმოებისათვის დაფინანსების ანგარიშზე	1300,2400	1620
451.	მცირეფასიანი საგნების შექმნა: ა) მომწოდებლებისაგან ბ) ანგარიშვალდებული პირისაგან გ) სხვადასხვა კრედიტორებისაგან	1690 1690 1690	1110 1430,1440 3190
452.	მცირეფასიანი საგნების გადაცემა საწყობიდან ექსპლუატაციაში	7100,7300, 7400	1690
453.	მცირეფასიან საგნებზე ცვეთის ღირებულება: ა) ძირითად წარმოებაში გადაცემულის ბ) დამხმარე წარმოებაში გადაცემულის გ) სამმართველო აპარატში გადაცემულის	7100 7100 7460	2200 2200 2200
454.	მცირეფასიანი საგნების უსასყიდლოდ გადაცემა აისახება	5410	1690
455.	მცირეფასიანი საგნების შექმნასთან დაკავშირებული სატრანსპორტო გადაზიდვების ხარჯები აისახება	1690	3370,7100, 3130
456.	დანაკლისის ან გაფუჭებული საგნების ჩამოწერა	7000,8000, 9100	1690
457.	საწარმოსათვის უსარგებლო და არასაჭირო საგნების ჩამოწერა და მისი რეალიზაცია	8200,1110, 1210	1615,8200
458.	ფინანსური შედეგების ასახვა: ა) მოგება ბ) ზარალი	8200 8220	8130 8200
459.	შექმნილია პირუტყვი სხვა პირებიდან ან სხვა საწარმოებიდან	1630	3110
460.	ჩამოწერილია სტიქიურ უბედურებასთან დაკავშირებით დაცემული პირუტყვი	5330	1630
461.	აღებულია შემოსავალში ძირითადი ჯოგებიდან გამოწუნებული პირუტყვი	1630	2100
462.	ჩამოწერილია დაცემული და იძულებით დაკლული პირუტყვი	9110	1630
463.	შემოსავალში აღებულია ნამატის სახით მიღებული მოზარდული	1630	7100
464.	რეალიზებულია გამოსაზრდელი და გასასუქებელი პირუტყვი	1410,6110	6110,1630
465.	შემოსავალში აღებულია სუქებაზე მყოფი პირუტყვის წონამატი	1630	7100
466.	მოზარდი პირუტყვის ძირითად ჯოგში გადაყვანა აისახება	2120,2100	1630,2120
467.	მიღებულია დამფუძნებლებისაგან მა-	1610,1620,	1460

	ტერიტორიული ფასეულობა სააქციო კაპიტალში შენატანის სახით	1690	
468.	მზა პროდუქციის მასალების რეალიზაცია ბარტერული ოპერაციის საფუძველზე	1490	6190
469.	გრძელვადიანი ინვესტორების და სხვა მარაგების სანაცვლოდ მიღებული მარაგები	1610,1620, 1690	1490
470.	გაცემული მასალების ღირებულება აისახება	7100	1300,1600, 2400
471.	პროდუქციის წარმოებისათვის გაწეულია პირდაპირი მატერიალური ხარჯები	1630	7110
472.	პროდუქციის წარმოებისათვის გაწეულია პირდაპირი შრომითი დანახარჯები	1630	7120
473.	პროდუქციის წარმოებისათვის გაწეულია ზედნადები ხარჯები, რაც აისახება	1630	7130,3150 7160,7170, 7180
474.	მზა პროდუქციის რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი აისახება	1110,1400	6100
475.	რეალიზებული საქონლის (მასალების) ღირებულება აისახება	7100	1610,16201 690
476.	მზა პროდუქციისა და მასალების ბარტერული წესით რეალიზაცია აისახება	1400	6190
პერიოდული აღრიცხვის მეთოდი			
477.	სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა შექმნა, როგორც ხარჯი, აისახება	7110 ან 7210	1110,1210 ან 3110
478.	პერიოდის ბოლოს, ინვენტარიზაციის გზით საბოლოო მარაგის დაზუსტების შემდეგ საწყისი მარაგის კორექტირება: ა) მარაგის ზრდის შემთხვევაში ბ) მარაგის შემცირების შემთხვევაში	1610-1690 7185	7185 1610-1690
479.	წუნდებული საქონლის უკან დაბრუნება	7210,7220	3110
480.	საქონლის უკან დაბრუნებისას საწარმომ გადაიხადა საბაჟო ხარჯები	7220	1110
481.	საწარმომ მომწოდებელს დაუბრუნა დაწუნებული საქონელი და მის ნაცვლად მიიღო სრულფასოვანი საქონელი	7210,3110	7220
482.	საქონლის ნაღდ ანგარიშზე გაყიდვა	1110	6110
483.	საქონლის კრედიტით გაყიდვა	1410	6110
484.	საბოლოო მარაგის დადგენის მიზნით ჩატარებული ინვენტარიზაციით გამოვლინდა სხვაობა, რაზედაც შედგება მაკორექტირებელი გატარება	7290	1610
485.	ფინანსური შედეგის განსაზღვრა და მოგება-ზარალის ანგარიშით დროებით ანგარიშების დახურვა აისახება: ა) რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლის ჩამოწერა ბ) ხარჯების ჩამოწერა	6110 5330	5330 7210,7110, 7120,7130, 7170,7190, 7300,7400

	გ) სასაქონლო მარაგის კორექტირების ანგარიშის დახურვა	5330		7185, 7290
	დ) საანგარიშგებო პერიოდის მოგების გადატანა გაუნაწილებელი მოგების ანგარიშზე	5330		5310
486.	ინვენტარიზაციის შედეგად გამოვლენილი ნორმირებული დანაკარგების ჩამოწერა ხარჯებში	7190		1600
487.	სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების დატაცებით, გაფუჭებით ან სხვა მიზეზებით გამოწვეული არანორმირებული ანუ ზენორმატიული დანაკარგები დაეწერებათ დამნაშავე პირებს საბაზრო ღირებულებით, რაც აისახება	1431		1600, 8190
488.	დამნაშავე პირების მიერ დანაკლისის დაფარვა სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობებით ან ფულით	1600 1110	ან	1431
489.	იმ შემთხვევაში, თუ დანაკლისების და ზენორმატიული დანაკარგების ამოღება ვერ მოხერხდა დამნაშავე პირების დაუდგენლობის გამო ან უარი ითქვა სასამართლოს მიერ დამნაშავე პირებისაგან მათ ამოღებაზე, მაშინ ხელმძღვანელის განკარგულებით იგი ჩამოიწერება საწარმოს ფინანსურ შედეგებზე მიკუთვნებით	8290		1600
490.	სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ზედმეტობა აიღება საწარმოს შემოსავალში და აისახება	1600		8190
491.	სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა აფასება აისახება	1600		8190
492.	სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ჩამოფასება	8290		1600
493.	სააქციო კაპიტალში შესატანად დამფუძნებლებისაგან მიღებულია მატერიალური ფასეულობანი	1600,2100		1400
494.	ბარტერული ოპერაციებიდან მიღებული შემოსავალი აისახება	1400		6100
495.	საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ჩატარებული ინვენტარიზაციით მოხდა მარაგების ანგარიშზე რიცხული ნაშთების შესწორება, რაც აისახება: ა) საქონელი – მარაგების ზრდა – მარაგების კლება	1620 7290		7290 1610
496.	ბ) ძირითადი მარაგები: – მარაგების ზრდა – მარაგების კლება	1620 7290		7290 1630
497.	გ) დაუმთავრებელი სამუშაო – დაუმთავრებელი სამუშაოს ზრდა	1630		7290

	- დაუმთავრებელი სამუშაოს კლება	7290	1630
498.	დ) მზა პროდუქცია		
	- ზრდა	1640	7290
	- კლება	7290	1640
499.	რეალიზაციიდან შემოსავლების ჩამოწერა ხდება შემოსავლისა და ხარჯების ანგარიშების ურთიერთ შეჯერებით	1610, 6190	5300
500.	მზა პროდუქციის ნაშთის კორექტირება	1640	7185
501.	მასალების ნაშთის კორექტირება პერიოდის ბოლოს	1620	7185
502.	რეალიზებული პროდუქციის ფაქტიური თვითღირებულებით ჩამოწერა	5330	1640

ვალდებულებების აღრიცხვა

3100 მოკლევადიანი ვალდებულებები

სინთეზური ანგარიში – „მოკლევადიანი ვალდებულებები“, – განკუთვნილია იმ მოკლევადიანი ვალდებულებების აღსარიცხავად, რომელიც დაკავშირებულია საწარმოსათვის მიწოდებული საქონლის, მასალებისა და სხვა აქტივების ღირებულების, ასევე საწარმოსათვის გაწეული მომსახურების ან საწარმოში დახარჯული შრომის ანაზღაურებასთან; აღნიშნული ვალდებულებები წარმოიშობა სახელშეკრულებო პირობებიდან და განსხვავდებიან ერთმანეთისაგან, ამიტომ ფინანსური ანგარიშგების ინფორმაციული უზრუნველყოფის მიზნით ამ ანგარიშს ეხსნება შემდეგი ანგარიშები: „მოწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები“, „მიღებული ავანსები“, „გადასახდელი ხელფასები“, „როიალტი“, „საკომისიო გადასახდელები“, „ვალდებულებები საწარმოს პერსონალის წინაშე“, „ვალდებულებები მეკავშირე საწარმოების წინაშე“ და „სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები“.

503.	საწარმომ შეიძინა დანადგარი, რომლის ღირებულება ორი წლის შემდეგ უნდა გადაიხადოს თამასუქით, წლიური საპროცენტო განაკვეთის ჩათვლით, რაც აისახება	2100	4120
504.	სათამასუქო ვალდებულებების განადგობა აისახება	4120,8210	1210
505.	მოწოდებიდან და მომსახურებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები აისახება	1600 ან 7110, 7210	3110
506.	ვალდებულებათა გასტუმრება	3110	1110,1210
507.	ავანსებისა და დეპოზიტების მიღება	1110,1210	3120 ან 3190
508.	როცა საწარმოს კონტრაგენტი მიიღებს მისთვის გაგზავნილ ფასეულობას (შესრ. სამუშაოს, გაწეულ მომსახურებას), მიღებული ავანსი (ან დეპოზიტი) შეიძლება აღიარებული იქნეს, როგორც შემოსავალი	3120, 3190	3330, 6110
509.	იმავედროულად, გარიგების დარჩენილ თანხაზე ჩაიწერება	1410	6110,3330
510.	საქონლისა და მომსახურების გაგზავნის მომენტში დასაშვებია მოხდეს ასეთი ჩანაწერიც	3120 ან 3190, 1410	6110, 3330
511.	ამასთან ერთად, ახდენენ მყიდ-	7100	1600

	ველებისათვის გაგზავნილი მთელი მარაგის თვითღირებულების ჩამოწერას		
512.	წინასწარ განადგებული შემოსავლები (ქურნალ-გაზეთებზე ხელმოწერა, სამგზავრო ბილეთების გაყიდვა, წინასწარ გადახდილი საიჯარო ქირა და ა.შ.) არ ითვლება შემოსავლად მანამ, სანამ გაწეული არ იქნება ამ შემოსავლის მომტანი მომსახურება ან მიყიდველს არ მიეწოდება შესაბამისი საქონელი; ასეთი თანხების შემოსავლით იზრდება საწარმოს ფულადი ნაკადები, მაგრამ ამასთან, წარმოიშობა შესაბამისი ვალდებულებებიც, რაც აისახება	1110,1210	3120
513.	საქონლის მიწოდების ან მომსახურების გაწევის შემდეგ, რომლის ღირებულებაც ადრე იყო განადგებული, „წინასწარ მიღებული შემოსავლების“ ან „აგნსად მიღებული შემოსავლების“ პასიურ ანგარიშზე ნაშთები მცირდება მიწოდებული საქონლის ან გაწეული მომსახურებისათვის გადახდილი თანხით, რომელიც როგორც მაკორექტირებელი გატარება, აისახება შემოსავლების ანგარიშის კრედიტში	3120	6110
514.	„წინასწარ მიღებული შემოსავლის“ ანგარიშის კრედიტში დარჩენილი ნაშთი (შემოსული თანხა), როგორც ჯერ კიდევ მოუწოდებელი საქონელი (ან გაუწეველი მომსახურება), გადაიტანება მომავალი სააღრიცხვო პერიოდში ვალდებულებათა სახით	1110,1210	3120
515.	საწარმოს მიერ საიჯარო ქირის წინასწარ მიღება აისახება	1110,1210	4130
516.	წინასწარ მიღებული საიჯარო ქირის თანხა თანდათანობით ჩამოიწერება შემოსავლის ანგარიშზე	4130	8100
517.	საწარმოს მიერ შექმნილია ძირითადი საშუალება სათამაშო ანგარიშსწორების პირობით ერთი წლის ვადით (საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრით), რაც აისახება	2100	3490
518.	ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხდება წლის კუთვნილ საპროცენტო თანხაზე მაკორექტირებელი გატარება	8210	3410
519.	თამაშუქის დადგენილ ვადაში განადგება აღრიცხვაში აისახება	3410,8210, 1510,3490	1110,1210
520.	მთლიანი თანხის მეთოდის გამო-	1110,1210,	1510

	ყენებისას უპროცენტო თამასუქი აღრიცხვაში აისახება ნომინალური ღირებულებით, ხოლო ფულადი თანხები – მიმდინარე ღირებულებით, პროცენტის თანხა – დათმობის ანგარიშზე	7220	
521.	საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მაკორექტირებელი ჩანაწერით აისახება დისკონტის ამორტიზაცია („ხარჯვა“) და შესაბამისად, გადახდილი პროცენტის ხარჯების დარიცხვა	8210	7220
522.	თამასუქის განაღდებათ მცირდება დისკონტის არამორტიზირებული ნაწილი, რაც აისახება	8210,1510	7220, 1110,1210
523.	უპროცენტო თამასუქი წმინდა თანხის მეთოდით აღრიცხვაში აისახება დისკონტირებული (მიმდინარე) ღირებულებით	1110,1210	1510
524.	წლიური ანგარიშის შედგენისას ხდება კორექტირება	8210	1510
525.	საანგარიშგებო წლის მოგება-ზარალის ანგარიშებაში საპროცენტო ხარჯის დარიცხვა და ბალანსში მოკლევადიანი სათამასუქო ვალდებულებების ასახვა ბუღალტრულად ჩაიწერება: ა) თამასუქის დაფარვისას ბ) თამასუქის განაღდებისას	8210 3111	3111 1110,1210
526.	ემიტენტი (გამომშვები) საწარმოს მიერ დივიდენდის დარიცხვისას ჩაიწერება	5310	3420
527.	დივიდენდის გამცემი საწარმო თანხის გაცემისას ახდენს საშემოსავლო გადასახადის დაკავებას, რაც აისახება	3420	3320
528.	დივიდენდის გაცემა აისახება	3420	1110,1210
529.	დივიდენდის კუთვნილი საშემოსავლო გადასახადის ბიუჯეტში გადარიცხვა აისახება	3320	1110,1210
530.	საპროცენტო ხარჯების დარიცხვა, როგორც ვალდებულება, აისახება	8210	3410
531.	საპროცენტო ვალდებულების დაფარვისას ჩაიწერება	3410	1110, 1210
532.	საწარმო კლიენტებისათვის საგარანტიო მომსახურების გაწევის მიზნით ქმნის ანარიცხებს, როგორც ვალდებულებას, რაც ბუღალტრულად ჩაიწერება	7490	3430
533.	საგარანტიო მომსახურების ვალდებულების შესრულება ხდება ანარიცხების ხარჯზე მარაგის, ფულადი საშუალების ან ხელფასის ანგარიშებთან კორესპოდენციით	3430	1600,1210, 3130
534.	საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს დარჩენილი ანარიცხების გამოუყენებელი ნაშთი იხურება ხარჯების შემცირებით	3430	7490
535.	ანარიცხების თანხის უკმარისობი-	7490	3430

	სას დამატებით ჩაიწერება		
536.	ხელფასის დარიცხვა	7120,7410	3130
537.	ხელფასის გაცემა	3130	1110
538.	საშემოსავლო გადასახადის დაკავება	3130	3320
539.	სოციალური გადასახადის დარიცხვა	7130,7415	3370
540.	საბიუჯეტო ვალდებულებების გადახდა	3320,3370	1110,1210
541.	ანგარიშვალდებულ პირზე გაცემული საქვეანგარიშო თანხა	1430	1110
542.	ანგარიშვალდებული პირის მიერ წარმოდგენილია საქვეანგარიშოდ მიღებული თანხით შესყიდულ ფასეულობათა დამადასტურებელი დოკუმენტები	1600	1430
543.	სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ გადასახადების დარიცხვა აისახება ა) დღგ ბ) მოგების გადასახადი გ) ფიზიკურ პირთათვის საშემოსავლო გადასახადის დაკავება დ) სოციალური გადასახადი ე) ქონების გადასახადი	6110 (დღგ-ს ჩათვლით), 9210 3130 7130, 7415 7465	3330 3310 3320 3370 3390
544.	მატერიალური ფასეულობის შექმნა (დღგ-ს ჩათვლით)	1600,3330	3110
545.	თუ მომწოდებლისათვის თანხა იმავდრულად არის გადახდილი, მაშინ დღგ-ს თანხა ჩაიწერება	1600,3340	1110,1210
546.	როცა სააღრიცხვო მოგება ნაკლებია საგადასახადო მოგებაზე, წარმოიქმნება გადავადებული საგადასახადო აქტივი, რაც მოგების გადასახადის თანხაა და უნდა აღდგეს მომავალ საანგარიშგებო პერიოდში. ეს ფაქტი ბუღალტრულ ანგარიშებზე აისახება	9210,2340	3310
547.	როცა სააღრიცხვო მოგება მეტია საგადასახადო მოგებაზე, ეს წარმოშობს გადავადებულ საგადასახადო ვალდებულებას, რაც დასაბეგრი დროებითი სხვაობით გამოწვეული მომავალ საანგარიშგებო პერიოდში გადასახადელი მოგების გადასახადის თანხაა	9210	2340,3310

4000 გრძელვადიანი ვალდებულებები

სინთეზური ანგარიში – „გრძელვადიანი ვალდებულებები“, მოიცავს „გრძელვადიან სასესხო ვალდებულებებს“ (შედის ანგარიშები: „გასანაღლებელი ობლიგაციები“, „გასანაღლებელი თამასუქები“, „ვალდებულებები ფინანსურ იჯარაზე“ და „სხვა გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები“), „გადავადებულ გადასახადებს და სხვა გრძელვადიან ვალდებულებებს“ და „ანარიცხებს“ (შედის ანგარიშები: „საკენსიო უზრუნველყოფის ანარიცხები“ და „სხვა ანარიცხები“).

სინთეზური ანგარიში – „გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები“ – განკუთვნილია საწარმოს მიერ ერთ წელზე მეტი ვადით აღებული სასესხო

ვალდებულებების აღსარიცხავად. იგი ითვალისწინებს ფასიანი ქაღალდების მოსალოდნელ მიმოქცევას.

სინთეზური ანგარიში – „გადავადებული გადასახადები და სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები“ – ახალია მოქმედ სააღრიცხვო სისტემასთან შედარებით. მისი გამოყენება დაკავშირებულია ხარჯებისა და შემოსავლების აღიარებისადმი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებისა და საგადასახადო კოდექსის განსხვავებულ მიდგომასთან, კერძოდ, ბასს-ის თანახმად, თუ საგადასახადო მიზნებისათვის დარიცხული ცვეთა და ამორტიზაცია მეტია ფინანსური ანგარიშგების მიზნით დარიცხულზე, მაშინ საგადასახადო ხარჯი მეტი იქნება საგადასახადო ვალდებულებაზე, რომელიც მომავალ პერიოდში საგადასახადო ვალდებულებად იქცევა; ხდება ამ დროებითი სხვაობით გამოწვეული საგადასახადო ვალდებულების გადავადება, ამიტომ, ამ მიზნიდან გამომდინარე, სინთეზურ ანგარიშთან („გადავადებული გადასახადები და სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები“) იქმნება ანგარიში – „გადავადებული მოგების გადასახადი“; ცალკე ანგარიშადაა, აგრეთვე, გამოყოფილი „სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები“, სადაც აღირიცხება ისეთი გრძელვადიანი ვალდებულებები, რომლებსაც აღნიშნულ გრძელვადიან ვალდებულებებში არ აღრიცხავენ.

სინთეზური ანგარიში – „ანარიცხებ“-ში აღირიცხება ისეთი გასაველები, რომელთა წარმოშობის საფუძვლები საანგარიშგებო პერიოდში არსებობდა; ანარიცხები იქმნება დარიცხვის მეთოდისა და წინდახედულობის პრინციპის მოთხოვნათა გათვალისწინებით და კეთდება საწარმოს მუშაკთა საპენსიო უზრუნველყოფის, ძირითადი საშუალებათა რემონტის ან სხვა გრძელვადიანი მიზნებისათვის და ექვემდებარება წინასწარ შეფასებას.

548.	გრძელვადიანი სასესო ვალდებულებების პროცენტის ყოველწლიური დარიცხვა და გადახდა ბუღალტრულ ანგარიშებში აისახება: ა) მოვალესთან ბ) ინვესტორთან	8210 1110,1210	3410 8110
549.	ძირითადი ვალის გადახდა გატარდება: ა) მოვალესთან ბ) ინვესტორთან	4110 1110,1210	1110,1210 2420
550.	სესხის საბაზრო ფასის განსაზღვრისას მასზე პროცენტის დარიცხვას ახდენენ გამოცხადებული განაკვეთებით, ხოლო დისკონირებას – საბაზრო განაკვეთებით, რაც აისახება: ა) მოვალესთან ბ) ინვესტორთან	1110,1210 2420	4110,4190 (პრემიები ობლიგაციებზე) 1110,1210
551.	როცა ხდება ობლიგაციების გამოსყიდვა, მაშინ ბუღალტრულ ანგარიშებში ჩაიწერება:	4110,3410, 9120 (არამორტიზირებული ნაწილი)	1110,1210, 8290, (ობლიგაციების გამოშვების ხარჯები –

			არამორ ტიზირებ ული ნაწილი), 9110
--	--	--	--

5000 საკუთარი კაპიტალი

სინთეზური ანგარიში – „საწესდებო კაპიტალი“ გამოიყენება შპს-ს – საწესდებო კაპიტალის აღსარიცხავად, ხოლო სს-ში განსხვავებული სახის აქციების არსებობის გამო სინთეზურ ანგარიშთან იხსნება შემდეგი ანგარიშები: „ჩვეულებრივი აქციები“, „პრივილიგიური აქციები“, „გამოსყიდული საკუთარი აქციები“ და „საემი-სიო კაპიტალი“.

სინთეზური ანგარიში – „პარტნიორთა კაპიტალი“ – განკუთვნილია ინდ. საწარმოების, სოლიდარული პასუხისმგებლობის და კომანდიტური საზოგადოებების საკუთარი კაპიტალის მოძრაობის აღსარიცხავად, რადგან მათ არ გააჩნიათ რეზერვებისა და გაუნაწილებელი მოგების ანგარიშები; ამდენად მათი საკუთარი კაპიტალი წარმოდგენილია მხოლოდ ერთი ანგარიშით, რომლებსაც ეხსნებათ პარტნიორთა პირადი ანგარიშები.

სინთეზურ ანგარიშზე – „მოგება/ზარალი“ აღი-რიცხება საწარმოში მიღებული მოგება/ზარალი, რომელ-საც ეხსნება შემდეგი ანგარიშები: „გაუნაწილებელი მოგება“, „დაუფარავი ზარალი“ და „საანგარიშგებო პერიოდის მოგება/ზარალი“.

სინთეზური ანგარიში – „რეზერვები და დაფინანსება“ – განკუთვნილია საწარმოში შექმნილი რეზერვებისა და მიღებული მიზნობრივი დაფინანსების აღსარიცხავად და მოიცავს შემდეგ ანგარიშებს: „სარეზერვო კაპიტალი“, „ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი“, „ინვესტიციების გადაფასების რეზერვი“ და „სხვა რეზერვები“

552.	აქციების გამოშვება (ფულადი თანხების მობილიზება ემიტენტის ანგარიშზე) აისახება	1210	5110 (ნომინა ლური ღირებუ ლებით) ან 5120 (ნომი- ნალური ღირებუ ლებით)
553.	თუ სადამფუძნებლო დოკუმენტებით გათვალისწინებულია გამოსაშვებად ნებადართული აქციების მთელი რაოდენობიდან აქციების ერთი ნაწილის გამოშვება და მის მეორე ნაწილის კვლავ დამფუძნებლებს შორის ნომინალზე მეტი თანხით განაწილება, მაშინ დამფუძნებელთა ვალდებულება აქციების მეორე ნაწილის ყიდვასთან დაკავშირებით დაფიქსირდება მოხოვნების იმ ანგარიშზე, რომელიც საწესდებო კაპიტალის შევსებას უკავშირდება	1110,1210, 1460 (იმ თან- ხით, რაც უნდა იქნეს შემოტანი- ლი დამფუძ- ნებლის მიერ)	5110 (საწესდე- ბო კაპი- ტალის ოდენო- ბით), 5140 (სხვაობა გაუვრცე- ლებელი აქციების პირობით გათვალის- წინე- ბულ ღირებუ ლებასა და მის ნომი- ნალურ ღირებუ- ლებას შორის)

554.	ვალდებულების შესრულების მომენტის დადგომისთანავე, აქციონერები იძენენ აქციების დარჩენილ ნაწილსაც, რაც აისახება შემდეგი ჩანაწერით	1210	1460
555.	კომპანიამ გამოუშვა აქციები ნომინალური ღირებულებით, რაც ფაქტიურად გაყიდა უფრო მეტი ღირებულებით, რაც აისახება	1210	5110,5140
556.	აქციები გაიყიდა არაფულად აქტივებზე, რომელიც ფასდება აქციის მიმდინარე, საბაზრო ფასით ან აქციაზე გაცვლილი აქტივის საბაზრო ფასით	2130	5110,5140
557.	სს მიწის ნაკვეთების გაცვლა აქციებზე	2110	5110
558.	აქციების ხელმოწერით გაყიდვისას დადებული კონტრაქტის საფუძველზე წარმოიქმნება დებიტორული დავალიანება კონტრაქტში ნაჩვენები თანხით და აქციები ხელმოწერით ნომინალური და გამოცხადებული ღირებულების ფარგლებში; სახელშეკრულებო და ნომინალურ ღირებულებას შორის სხვაობა არის საემისიო კაპიტალი, რაც აისახება	1492	5121, 5140
559.	აქციები გადაეცემა აქციონერებს აქციების ღირებულების მორიგი გადახდის სრული განაღდების შემდეგ; აქციის ღირებულების განაღდება აისახება გატარებით	1110,1210	1492
560.	თანხების სრული მიღების შემდეგ გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციებით იქმნება აქციონერული კაპიტალი, რაც აისახება	5121	5110
561.	აქციის საბაზრო ფასის დაგდების მიზნით (ე.ი. აქციების გამოშვებით იზრდება აქციათარიცხვი და შესაბამისად მცირდება ერთი აქციის საბაზრო ფასი) ახდენენ არსებულ აქციონერთათვის მათ საკუთრებაში არსებული აქციების პროპორციულად უფასოდ აქციების გამოშვებას რეზერვების, საემისიო კაპიტალის ან გაუნაწილებელი მოგების ხარჯზე (ე.ი. ხდება „ბონუსური“ ანუ კაპიტალიზირებული ემისია), რაც აისახება	5140	5110
562.	კომპანიის მიერ წესდების ან საერთო კრების გადაწყვეტილებით აქციების შეღავათიან ფა-	1110	5110,5140

	სებში თანამშრომლებისადმი მიყიდვა (ოფციონის წესით) ფასდება გაყიდვის დღეს მოქმედი საბაზრო ფასებით ან მომავალში შესაძენი აქციების ფიქსირებული ფასით, რაც აისახება		
563.	წინასწარ დადებული შეთანხმების თანახმად, კომპანია ჩვეულებრივი აქციების რეზერვებიდან ახდენს პრივილეგიური აქციების კონვენტირებას ჩვეულებრივ აქციებში განსაზღვრული ფასებით, რაც აისახება ნომინალური ღირებულებით.	5120,5140	5110
564.	კონვენტირებულ და ჩვეულებრივ აქციათა ნომინალურ ღირებულებას შორის სხვაობა აისახება საკრედიტო სხვაობით – იზრდება საემისიო კაპიტალი და სადებეტო სხვაობით – მცირდება გაუნაწილებელი მოგება	5120	5110, 5140
565.	აქციების გამოსყიდვა, რითაც მცირდება კომპანიის საკუთარი კაპიტალი, აქტივები და ბრუნვაში არსებული აქციების რიცხვი და არა აქვთ ხმის, დივიდენდების მიღების და ლიკვიდაციის შემთხვევაში, ქონებრივი პრეტენზიის უფლება, აისახება გარეგანი (გამოსყიდვის ოპერაცია აისახება ფაქტიური დანახარჯების სიდიდით)	5130	1110,1210
566.	მეორად ბაზარზე აქციების გაყიდვით გამოსყიდულსა და ფაქტობრივად გადახდილ ფასს შორის წარმოქმნილი სხვაობა უნდა დარეგულირდეს საემისიო კაპიტალით, მაგრამ თუ კომპანიას საემისიო კაპიტალი არ გააჩნია, მაშინ აქცია გაიყიდება შეძენის ფასზე ნაკლები თანხით და ზარალი იფარება გაუნაწილებელი მოგებით; აქციების მეორადი გაყიდვა აისახება: ა) გამოსყიდული ფასით ბ) გამოსყიდვაზე დაბალი ფასით გაყიდვა გ) გამოსყიდვაზე მაღალი ფასით გაყიდვა	1110,1210 1110,1210, 5140, 5310, 1110,1210	5130 5130 5130,5140
567.	შპს-ს რეგისტრაციის დროს შექმნილი კაპიტალი და მასთან დაკავშირებული ოპერაციები აისახება	1110,2160, 1460	5150
568.	განსაზღვრული ვადის შემდეგ დამფუძნებელმა შეიტანა თავისი წილი კაპიტალი ავეჯის სახით	2170	1460
569.	საზოგადოებიდან გასული ერთ-ერთ პარტნიორს მიეცა მისი წილი ფულის სახით, რაც ამცირებს კაპიტალს გასული პარ-	5150	1110

	ტნიორის წილის პროპორციულად		
570.	კაპიტალი იზრდება ახალი პარტნიორის მიღებით და დამატებითი შენატანებით (რაც იურიდიულად უნდა იქნეს რეგისტრირებული), რომელიც აისახება	1000-2000	5150
571.	მიზნობრივი დანიშნულების რეზერვების შექმნა ბუღალტრულად გატარდება	5310	5491,5492, 3420
572.	დივიდენდების (რომელიც არ არის ხარჯი და მისი სიდიდით არ მცირდება დასაბუგრი მოგება) დარიცხვა შემდეგნაირად გატარდება	5310	3420
573.	დივიდენდები აქციებით გაცემის გამოცხადების დღეს ჩაიწერება	5310	5111,5140
574.	აქციების გაცემის დღეს გაკეთდება ჩანაწერი	5111	5110
575.	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი ძირითადი საშუალებების რეალიზაციის შემდეგ აღიარებული იქნება მოგებად, რაც აისახება	5420	5310

6000 საოპერაციო შემოსავლები

სინთეზური ანგარიში – „საოპერაციო შემოსავლები“ – განკუთვნილია სამეწარმეო საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების აღსარიცხავად; დარიცხვის მეთოდით შემოსავლები მიღებულად ითვლება, აგრეთვე, მყიდველისათვის საკუთრების უფლების გადაცემის მომენტთან, ანუ ეს ანგარიში ასრულებს მოქმედ ანგარიშთა გეგმით გათვალისწინებული „რეალიზაციის“ ანგარიშის კრედიტის ფუნქციას იმ განსხვავებით, რომ შემოსავალი აღიარებული იქნება დარიცხვის მეთოდით და ამონა-გებში არ იქნება ასახული დღგ და აქციზი, რომელსაც საწარმო მყიდველებისაგან ღებულობს. ამ სინთეზურ ანგარიშს ეხსნება შემდეგი ანგარიშები: „შემოსავალი რეალიზაციიდან“, „გაყიდული საქონლის დაბრუნება და ფასდათმობა და „სხვა საოპერაციო შემოსავლები“.

576.	გაყიდვის მომენტის მეთოდით შემოსავლების აღიარება დაკავშირებულია აქტივების (ფულადი საშუალებების, მათი ექვივალენტის ან მოთხოვნების) ზრდასთან და აისახება გატარებით (მთლიანი თანხა)	1110,1210 ან 1410	6110
577.	თანხების წინასწარი გადახდა მომხმარებლის მიერ საქონლის ან მომსახურების შესაძენად (შემოსავლის გადავადება) აისახება გატარებით	1110,1210	3120 ან 4220
578.	პროდუქციის ან სამუშაოების მიწოდების მომენტში შემოსავლის აღიარება გატარდება	3120 ან 4220	6110
579.	როცა კონტრაქტში აღნიშნულია, რომ საკუთრების უფლება და სარგებელი არ გადაეცემა მყიდველს, მაშინ ასეთი საქონელი აისახება	1611	1610
580.	ხარჯებისა და შემოსავლების აღიარების მიზნით საქონლის ღირებულების ანაზღაურების ან მიღებული შეტყობინების საფუძველზე საწარმო ადგენს გატარე-		

	ბას: ა) გაყიდული საქონლის ღირებულების ჩამოწერა; ბ) საქონლის კონსიგნაციის წესით (საქონლის რეალიზაცია შუამავლის საშუალებით) რეალიზაციიდან ამონაგების გატარება	7210 1110,1210	1611 6110
581.	საქონლის განვადებით გაყიდვა გადავადების პროცენტის გათვალისწინებით აისახება	1110,1210, 2395	6110
582.	განვადებული გაყიდვით წარმოქმნილი გრძელვადიანი მოთხოვნის მიმდინარე ნაწილი აღრიცხვაში აისახება გატარებით (პირველი წლის მონაცემებით)	1475	2395
583.	მისაღებ პროცენტებზე წარმოქმნილი მოთხოვნებისა და საპროცენტო შემოსავლების აღიარება დარიცხვის მეთოდით აისახება (პირველი წლის მონაცემებით)	1820	8110
584.	განაღების თარიღის დადგომისას განვადებული გადახდის და მისი შესაბამისი პროცენტის შემოსავალი აისახება გატარებით (პირველი წლის მონაცემებით)	1110, 1210	1475, 1820
585.	რეალიზაციიდან ამონაგების აღიარება აისახება	1410 ან 1110,1210	6110,3330
586.	გადასატვირთად გადაწყობილი საქონელი ჩამოიწერება, როგორც გაყიდული და არ აისახება საანგარიშგებო ბალანსში	7105	1670
587.	ამონაგების აღიარება დაუშვებელია მყიდველის მიერ, თუ გარიგების მიხედვით თანხები შემოსულია, მაგრამ საქონელი არაა მზად გადასატვირთად, ამ შემთხვევაში მიღებული თანხები აისახება, როგორც კრედიტორული დავალიანება (ავანსი)	1110,1210	3120
588.	დამკვეთისაგან დასრულებული სამუშაოების მოცულობის მიხედვით გადახდილი თანხები შემოსავლად აღიარებას ექვემდებარება კონტრაქტით გათვალისწინებული სამუშაოების დამთავრების შემდეგ, რაც აისახება	1110,1210 ან 3120	6110
589.	მომსახურების მთლიანი მოცულობიდან წილის აღიარება მოცემული საანგარიშგებო პერიოდის შემოსავლად აისახება გატარებით	1110,1210 ან 1410	6110
590.	თუ მომსახურების გაწევის პროცესში საწარმოს მომხმარებლებისაგან წინასწარ მიღებული ჰქონდა თანხა (ავანსი), მაშინ შემოსავლების აღიარებასთან	3120	6110

	ერთად აღრიცხვაში ასახვა უნდა ჰქონდეს ვალდებულების შემცირებამ		
591.	თუ უკვე აღიარებული შემოსავლის მიმართ წარმოიქმნება გაურკვეველობა და საეჭვოა მისი მიღება, ამონაგები არ მცირდება და საეჭვო თანხა აისახება შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ხარჯებში საეჭვო მოთხოვნების კორექტირებით	1415	1410
592.	მომსახურების გაწევისას შემოსავლების აღიარება ხდება განსაზღვრული სამუშაოს მეთოდით, რომელიც გამოიყენება ცალკეული სახის მომსახურებით (მაგ.; სტომატოლოგის შემოსავალი, აუდიტორული ფირმის შემოსავალი და ა.შ.) მიღებული შემოსავლების ბუღალტრული აღრიცხვისათვის და ამონაგების აღიარება აისახება	1110,1210 ან 1410	6110
593.	ცალკეული სახის დამთავრებული სამუშაოების მიხედვით შემკვეთიდან მიღებული გადახდები შემოსავლად არ აღიარდება მანამ, სანამ არ დასრულდება მთავარი სახის მომსახურება და ყველა სახის მომსახურების დასრულების შემდეგ ხდება შემოსავლების აღიარება შემდეგი გატარებით	1110,1210 ან 3120	6110
594.	მომსახურების გაწევიდან მიღებული შემოსავლის (მაგ.:სარეკლამო კომისიის გასამრჯელოს) აღიარება ამონაგების სახით ხდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, რომელშიც განხორციელდა მომსახურება (რეკლამის პუბლიკაცია ან ჩვენება); თანხის მიღება მომსახურებამდე (რეკლამის დემონსტრაციამდე) უნდა აისახოს მიღებულ ავანსად შემდეგი გატარებით	1110,1210	3120
595.	მომსახურების (რეკლამის პუბლიკაციის ან გამოქვეყნების) თარიღით მიღებული ავანსი ითვლება გამომუშავებულ შემოსავლად და აისახება	3120	6110
596.	სადაზღვევო კომპანიის საკომისიო გასამრჯელო, რომელიც კომპანიისაგან არ მოითხოვს შემდეგი მომსახურების გაწევას, კომპანიის მიერ ამონაგებად აღიარებული იქნება სადაზღვევო პოლისის ძალაში შესვლის ან განახლების თარიღისათვის, მაგრამ, თუ კომპანიისაგან მოთ-	1110,1210	4410

	სოვნილი იქნება მომსახურების გაწევა პოლისის მოქმედების ვადის განმავლობაში, საკომისიო გასამრჯელო, ან მისი ნაწილი დაფიქსირდება, როგორც მომავალი პერიოდის შემოსავალი		
597.	თუ აღიარებული იქნება პოლისის მოქმედების პერიოდის ამონაგებებად, მაშინ ჩაიწერება	4410	6110
598.	წინასწარ გადახდილი სწავლის საფასური აღიარებულია მიღებულ ავანსად და შესაბამისად, კრედიტორულ დავალიანებად	1110,1210	3120
599.	კრედიტორული დავალიანება მცირდება ამონაგების აღიარების შესაბამისად, რაც აისახება ყოველ საანგარიშგებო პერიოდში გატარებით	3120	6110
600.	შემოსავალ-მეთოდით სახელმწიფო გრანტებს შემოსავლებად აღიარებენ იმ საანგარიშგებო პერიოდში, რომლებშიც გაიწევა დანახარჯები გრანტით დაფინანსებულ ღონისძიებებზე; გრანტის მიღება, რომლითაც იგი ფიქსირდება გადავადებულ შემოსავლად, აისახება გატარებით	1110,1210	4410
601.	ყოველ საანგარიშგებო წელს გაწეული დანახარჯების დასაფინანსებლად გადავადებული შემოსავალი აღიარებული იქნება მიმდინარე პერიოდის შემოსავლად	44105330	6190
602.	თუ გრანტით დასაფინანსებელ ღონისძიებაზე ხარჯები გაიწევა საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში, გრანტის მიღების ოპერაცია აისახება როგორც პერიოდის შემოსავლად აღიარებული	1110,1210	6190
603.	საწარმოებს სახელმწიფო გრანტს აძლევენ უკვე გაწეული ხარჯების კომპენსაციისთვის და მას განიხილავენ, როგორც განსაკუთრებულ (შემთხვევით, არაორდინალურ) და იმ პერიოდის შემოსავლად, როცა იგი იქნა მიღებული	1110,1210	9110
604.	გრანტით ძირითადი საშუალებების შეძენა აისახება	2100	4410
605.	პირველ საანგარიშგებო წელს (ობიექტის ექსპლუატაციის დასაწყისში) ცვეთის დარიცხვა ჩაიწერება	7100	2200
606.	იმავედროულად ხდება სახელმწიფო გრანტებიდან შემოსავლის აღიარება	4410	8190
607.	კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებისას გრანტი პირდაპირ აისახება საკუთარი კაპიტალის შემადგენ-	1110,1210	4410

	ლობაში ხარჯების დაფარვამდე და ძირითადი საშუალებების ობიექტის შექმნის ოპერაცია ისევე გატარდება, როგორც ეს შემოსავალ-მეთოდის დროს იყო		
608.	პირველ საანგარიშგებო წელს (ობიექტის ექსპლუატაციის დასაწყისში) ცვეთის დარიცხვა აისახება	4410	2200
609.	გრანტის სახელმწიფოსთვის დაბრუნება აისახება ა) „გადავადებული შემოსავლის“ ანგარიშის დახურვა და გრანტის დაბრუნების ვალდებულებების წარმოქმნა ბ) აკუმულირებული ამორტიზაციის აღიარება საანგარიშგებო პერიოდის ხარჯებად	4410 8292	3180 3180
610.	შემოსავლებთან დაკავშირებული გრანტების დაბრუნება აღრიცხვაში აისახება გატარებით: ა) გადავადებული შემოსავლების ანგარიშზე ჯერ კიდევ აუღიარებელი შემოსავლების ნაშთის ჩამოწერა და გადავადებული შემოსავლის ანგარიშის დახურვა ბ) დარჩენილი თანხა, რომელიც დაბრუნებას ექვემდებარება, აისახება საანგარიშგებო პერიოდის ზარალში (ხარჯებში) დარიცხვის გზით	4410 8292	3180 3180
611.	საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს „შემოსავლის“ ანგარიშის დახურვა აისახება: – შემოსავალი პროდუქციის, საქონლის (სამუშაოს, მომსახურების) რეალიზაციიდან – უკანდაბრუნებული საქონლის, პროდუქციის ღირებულება და დისკონტი (დათმობა) – მიღებული შემოსავალი ბარტერული გაცვლიდან – რეალიზებული საქონლის ჩამოწერა გატარდება	6100 5300 6190 5300 7100,7200, 7300	5330 6120 5330 7100,7200, 7300, 5300

7000 საოპერაციო ხარჯები

ანგარიშთა გეგმის მიხედვით მოიცავს შემდეგ სინთეზურ ანგარიშებს: „რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება“ (პროდუქციის მწარმოებელ და მომსახურე სფეროს საწარმოებისათვის), „რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება“ (სავაჭრო საწარმოები-სათვის), „მიწოდების ხარჯები“ და „საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები“.

სინთეზური ანგარიში – „რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება“ – განკუთვნილია წლის განმავლობაში რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულების ოდენობის დასადგენად. თუ საწარმოში გამოყენებული არ იქნება დანახარჯების ფუნქციური დანიშნულებით აღრიცხვის მეთოდი, მაშინ ამ სინთეზურ ანგარიშს ეხსნება ანგარიშები: „ძირითადი მასალების დანახარჯები/შექმნა“, „პირდაპირი ხელფასი“, „სოციალური დანარიცხები პირ-დაპირ ხელფასზე“, „დამხმარე მასალების დანახარჯები“.

ჯები/შექენა“, „არაპირდაპირი ხელფასი“, „სოციალური დანარიცხები არაპირდაპირ ხელფასზე“, „ცვეთა და ამორტიზაცია“, „რემონტის დანახარჯები“, „სასაქონლო-მატერიალური მარაგების კორექტირება“ და „სხვა საოპერაციო ხარჯები“.

სინთეზური ანგარიში – „რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება“ – განკუთვნილია სავაჭრო სფეროს საწარმოებში რეალიზებული საქონლის თვითღირებულების აღსარიცხავად და მოიცავს შემდეგ ანგარიშებს: „გაყიდული/შექენილი საქონელი“, „შექენილი საქონლის უკან დაბრუნება და ფასდათმობა“, „სასაქონლო-მატერიალური მარაგის კორექტირება“.

სინთეზური ანგარიში – „საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები“ – განკუთვნილია იმ დანახარჯების აღსარიცხავად, რომელიც შესული არ არის მზა პროდუქციისა და რეალიზებული საქონლის თვითღირებულებაში, რაშიც შედის: ადმინისტრაციული ხელფასი დანარიცხებით, საერთო დანიშნულების ძირითადი საშუალებების ცვეთა და რემონტის დანახარჯები, არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია, ტელესაკომუნიკაციო მომსახურების დანახარჯები, იურიდიული, აუდიტორული, საკონსულტაციო და სხვა მომსახურების დანახარჯები, საექვო მოთხოვნების ჩამოწერა და სხვ.

612.	საწარმოში მიღებული კრედიტით შექენილი მასალები	1620,3341	3110
613.	სამეურნეო თვის განმავლობაში საწყობიდან გაცემულია ძირითადი და დამხმარე მასალები	1630,7195	1620
614.	დარიცხულია სამეურნეო თვის ხელფასი. მ.შ. ძირითადი და დამხმარე პერსონალის	1630,7195	3130
615.	განხორციელდა დარიცხული ხელფასის თანამდევი სოციალური დარიცხვები	1630,7195	3370
616.	საწარმო მოწყობილობის ცვეთის დარიცხვა აისახება	7195	2250
617.	ქონების დაზღვევისათვის გადახდილი თანხიდან თვის ხარჯის ჩამოწერა	7195	1790
618.	სამეურნეო თვეში რეალიზებული პროდუქცია დღგ-ს ჩათვლით, საიდანაც მყიდველმა შექენის მომენტში გადაიხადა ნაწილი, ხოლო დანარჩენზე გაცემული იქნა სავაჭრო კრედიტი პირობით	1110,1210, 1410	6110,3330
619.	მუდმივი და ცვლადი საწარმოო ზედნადები ხარჯები პროდუქციის თვითღირებულებაში აისახება გამოშვებული პროდუქციის მოცულობის მიხედვით	1630	7195
620.	გასანაწილებელი ზედნადები ხარჯები ითვლება იმ პერიოდის ხარჯებად, რომელშიც იქნა გაწეული; იგი ბუღალტრულად აისახება გატარებით, (ამით ზედნადები ხარჯები იხურება)	5330	7195
621.	თუ განაწილებული, ანუ მიკუთვნებული მუდმივი ზედნადები ხარჯები სჭარბობს ფაქტობრივად გაწეულს, სხვაობაზე შედგება გატარება (ამ გატარებით ანგ. 7195 იხურება)	7195	5330

622.	ძირითადი წარმოების საამქრო-დან საწვობში გადაეცა მზა პროდუქცია, რაც აისახება გატარებით	1640	1630
623.	მზა პროდუქცია რეალიზებულია თვითღირებულებით	7105	1640
624.	დარიცხულია ადმინისტრაციის მუშაკთა ხელფასი	7410	3130
625.	დარიცხული ადმინისტრაციის მუშაკთა ხელფასზე სოციალური გადასახადი	7415	3370
626.	დარიცხულია მიმდინარე პერიოდის საიჯარო ქირა	7420	3440 ან 1720
627.	დარიცხულია ადმინისტრაციული შენობის ცვეთა	7455	2230,2260
628.	უიმედო ვალების ხარჯების აღიარება გატარდება	7460	1415
629.	დაირიცხა ქონების გადასახადი	7465	3391
630.	გადახდილია საკონსულტაციო მომსახურების ღირებულება	7450	1110,1210
631.	წარმოდგენილი იქნა სატრანსპორტო საწარმოს ანგარიშ-ფაქტურა პროდუქციის გადატვირთვისათვის გაწეულ მომსახურებაზე	7340	3110
632.	დარიცხულია ტვირთის გამცილებლის ანაზღაურება	7320	3130
633.	დარიცხულია სოციალური გადასახადები	7330	3370
634.	დარიცხულია სარეკლამო მომსახურებისათვის	7310	3110
635.	სესხის აღების ორგანიზებასთან დაკავშირებული ხარჯების აღიარება პერიოდის ხარჯებად	8290	3190 ან 1110,1210
636.	სესხის შესაბამისი საპროცენტო გადახდის აღიარება აისახება პერიოდის ხარჯებად	8210	3410
637.	სესხის აღება გატარდება	1110,1210	3210
638.	თვის საპროცენტო ხარჯი აღირიცხება	8210	3210
639.	მოკლევადიანი თამასუქის გაცემა სესხის მიღებაზე აისახება: ა) ნომინალური ვალდებულების აღიარება ბ) მთლიანი თანხით ვალდებულების აღიარება	1110,1210 1110,1210, 3191	3190 3190
640.	წარმოების ზედნადები ხარჯები აღირიცხება	7130,7200, 7400	2200,3130, 3190
641.	გრძელვადიანი იჯარით აღებული ძირითადი საშუალებების ცვეთის დარიცხვა აისახება	7100,7300, 7400	2200
642.	დაეწერა წარმოებაში გამოყენებული წუნი ძირითად წარმოებას, რაც აისახება	7100	1600,7190

8000-9000 არასაოპერაციო და განსაკუთრებული შემოსავლები და ხარჯები

სინთეზური ანგარიში – „არასაოპერაციო შემოსავლები“ – განკუთვნილია საწარმოს არასაოპერაციო ეკონომიკური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების აღსარიცხავად; იგი მოიცავს შემდეგ ანგარიშებს: „საპრო-ცენტო შემოსავლები“, „დივიდენდები“, „არასაოპერაციო მოგება“ და „სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი“.

დარიცხვის მეთოდით პროცენტისა და დივიდენდის აღიარება ხდება მათზე სამართლებრივი უფლების წარმოშობიდან, ანუ მათ ფაქტიურ მიღებამდე, ხოლო არასამეწარმეო საქმიანობიდან მოგება-ზარალის ანგარიში აღრიცხავს არასამეწარმეო საქმიანობის იმ ფინანსურ შედეგს, რომელიც ფაქტიურად გამოვლინდება სამეურნეო წელს.

სინთეზური ანგარიში – „არასაოპერაციო ხარჯები“ – გამოიყენება არასამეწარმეო საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯების აღსარიცხავად და მას ეხსნება დამატებითი ანგარიშები: „საპროცენტო ხარჯები“, „არასაოპერაციო ზარალი“ და „სხვა არასაოპერაციო ხარჯები“.

სინთეზური ანგარიში – „განსაკუთრებული და სხვა შემოსავლები და ხარჯები“ გამოყენებულია იმ სამეურნეო მოვლენების ფინანსური შედეგების აღსარიცხავად, რომელიც უჩვეულოა თავისი ბუნებით და იშვიათად შეიძლება მოხდეს. მას შეიძლება მიეკუთვნოს აქტივების კონფისკაცია, ექსპროპრიაცია, მიწისძვრა და სხვა სტიქიური უბედურება.

სინთეზური ანგარიში – „სხვა ხარჯები“ – განკუთვნილია მოგებიდან გადასახადის ხარჯის აღსარიცხავად.

643.	გაიყიდა მორალურად გაცვეთილი ავტომანქანა, რის გამო: ა) ჩამოიწერა რეალიზებული ავტომანქანის აკუმულირებული ცვეთა ბ) ჩამოიწერა რეალიზებული ავტომანქანის ნარჩენი ღირებულება გ) მიღებულია სალაროში ავტომანქანის ღირებულება დ) ავტომანქანის გაყიდვიდან მიღებულია მოგება	2280 8180 1110 8180	2180 2180 8180 8190
644.	დარიცხულია მისაღები პროცენტი მოკლევადიანი თამასუქიდან	1820	8110
645.	დარიცხულია ბანკის კრედიტით სარგებლობისათვის გადასახდელი პროცენტი	8210	3410
646.	დარიცხულია მოიჯარესთან იჯარით აღებული ქონების სარგებლობისათვის საიჯარო ქირა	7420	3440
647.	დარიცხულია მოიჯარესთან იჯარით გაცემული ქონების სარგებლობისათვის საიჯარო ქირა	1830	8150
648.	წარმოქმნილი გადავადებული საგადასახადო აქტივი აისახება გატარებით	2340, 9210	3310
649.	წარმოქმნილი გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	9210	3310, 4210

	აისახება		
650.	მოგების გადასახადის დარიცხვა გატარდება	2340,9210	3310
651.	როცა სააღრიცხვო მოგების გადასახადი მეტია საგადასახადო მოგების გადასახადზე, მათ შორის წარმოშობილი დროებით სხვაობაზე, როგორც გადავადებულ საგადასახადო ვალდებულებაზე, შედგება ბუღალტრული მუხლი	9210	3310, 4210

გადასახადების აღრიცხვა

გასული საუკუნის 90-იანი წლების მიწურულს საგადასახადო კანონმდებლობაში შეტანილმა ცვლილებებმა საბუღალტრო და საგადასახადო აღრიცხვის გამიჯვნა გამოიწვია, თუმცა ნებისმიერი გადასახადი საბუღალტრო აღრიცხვის მონაცემების საფუძველზეა ფორმირებული და გადასახადის გამოანგარიშება-გადახდის ოპერაცია საბუღალტრო აღრიცხვის აღრიცხვის ერთ-ერთ სამეურნეო ოპერაციად ითვლება, მაგრამ, რადგანაც ამა თუ იმ გადასახადის სიდიდე საგადასახადო აღრიცხვის წესებიდან გამომდინარეობს, ამიტომ აუცილებელი ხდება საბუღალტრო აღრიცხვის მაჩვენებლის საგადასახადო აღრიცხვის შესაბამის მაჩვენებელზე დაყვანა; საქართველოს საკანონმდებლო-ნორმატიულ აქტებში შემოვიდა ახალი ცნება-„საგადასახადო აღრიცხვა“, რომელიც თავისი შინაარსით და სპეციფიკური წესებით განსხვავდება საბუღალტრო აღრიცხვის წესებისაგან და გულისხმობს მხოლოდ დაბეგრვის მიზნით აღრიცხვას

საგადასახადო აღრიცხვის წესებში შედის:

- შემოსავლების და ხარჯების აღრიცხვის პრინციპები, რომელიც გულისხმობს გადამხდელის მიერ შემოსავლებისა და ხარჯების სწორად და დროულად აღრიცხვას და მათ მიკუთვნებას იმავე საანგარიშო პერიოდისათვის, როცა მიღებული იქნა შემოსავლები და გაწეული იქნა ხარჯები;
- შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება დარიცხვის მეთოდით (გათვალისწინებულია ბასს-ით), რომელიც გულისხმობს შემოსავლების მიღების მომენტად საქონლის მიწოდების ჩათვლას;
- შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება საკასო მეთოდით, რომლის გამოყენებითაც გადასახადის გადამხდელი შემოსავალს აღიარებს და აღრიცხავს მისი მიღების მომენტში, ხოლო ხარჯებს-გამოქვითავს მათი განაღდების შემდეგ.

საგადასახადო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სამეურნეო ოპერაციები აისახება შემდეგი ბუღალტრული გატარებებით

1. მოგების გადასახადის აღრიცხვა			
652	სააღრიცხვო მოგების გადასახადი აისახება	5330	9210
653	გადავადებული მოგების გადასახადი და გადასახდელი მოგების გადასახადი აისახება	2340,9210	3310
654	გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება (ანუ გადავადებული მოგების გადასახადი) აღრიცხება გატარებით	9210	3310, 4210
655	საანგარიშგებო პერიოდის საწარმოს ფინანსური (სააღრიცხვო) მოგება დაიყვანება სააღრიცხვო მოგებაზე	2340,9210	3310
656	თუ საწარმოს მიღებული აქვს	5330	3310

	გადაწვევები (სააღრიცხვო პოლიტიკიდან გამომდინარე), რომგადავადებული გადასახადები აღრიცხვასა და ანგარიშგებაში არ აისახოს, ამ შემთხვევაში იგი სააღრიცხვო მოგებას განსაზღვრავს საანგარიშგებო პერიოდის მიხედვით კორექტირების ფორმის გამოყენებით		
	2. საშემოსავლო გადასახადის აღრიცხვა		
657	ხელფასის დარიცხვა აისახება	1630 ან 7110	3130
658	საშემოსავლო გადასახადის დაკავება გატარდება	3130	3320
659	ხელფასის გაცემა აისახება	3130	1110
660	საშემოსავლო გადასახადის ბიუჯეტში გადარიცხვა	3320	1210
	3. სოციალური გადასახადის აღრიცხვა		
661	სოციალური გადასახადის დარიცხვა აისახება	1630,7330, 7415	3370
662	ბიუჯეტში გადარიცხვა გატარდება	3370	1210
	4. დამატებული ღირებულების გადასახადის(დღგ) აღრიცხვა		
663	საქონლის შექმნა	1610,3340	3110
664	მომწოდებლის დავალიანების დაფარვა	3110	1210
665	რეალიზაციიდან მიღებული ამონაგები და დღგ აისახება	1110	6110,3330
666	ბიუჯეტისათვის კუთვნილი დღგ-ს გადარიცხვა აისახება	3330	3340, 1210
	5. ბარტერული ოპერაციების დღგ-ით დაბეგვრა და აღრიცხვა		
667	პროდუქციის გადატვირთვა აისახება	1410	1640
668	სამაგიერო (სანაცვლო) პროდუქციის (საქონლის) მიღება	1640	1410
669	დარიცხვა ბიუჯეტში გადასახდელი დღგ	5330	3330
670	თუ ფიზიკური ან იურიდიული პირი არ ითვლება დღგ-ს გადამხდელად და ერიცხება სასაქონლო ნაშთები, რაზედაც გადახდილი დღგ ჩაეთვალა, მაშინ ამ შემთხვევაში იგი არსებულ ნაშთებზე, საქონლის საბაზრო ფასებიდან გამომდინარე, იხდის დღგ-ს, რაც გატარდება	5330	3330
671	თუ ნედლეული, პროდუქცია და საქონელი არაეკონომიკური დანიშნულებითაა გამოყენებული, მაშინ გადასახდელი დღგ გატარდება	1620,7110, 7120 ან 5330	3330

672	<p>თუ რეზიდენტს მომსახურებას არარეზიდენტი პირი უწევს, მაშინ რეზიდენტი (საგადასახადო აგენტი) იბეგრება</p> <p>უკუდაბეგრით, ანუ რეზიდენტი არარეზიდენტისათვის კუთვნილი თანხიდან განსაზღვრავს დღგ-ს თანხას, რაც აისახება:</p>		
	- არარეზიდენტის წინაშე დავალიანების წარმოქმნა	7100, 7300, 7400	3110
	- ბიუჯეტის კუთვნილი დღგ-ს დარიცხვა	5330	1210, 3330
	- ბიუჯეტში დღგ-ს გადარიცხვა	3330	1210
	6. აქციზის გადასახადის აღრიცხვა		
673.	<p>თუ წარმოებულ აქციზურ საქონელზე გამოყენებულ ნედლეულსა და მასალებზე გადახდილი არ იყო აქციზი, მაშინ:</p> <p>- საქონლის მიწოდება აისახება</p> <p>- ბიუჯეტში აქციზის გადარიცხვა აისახება</p>	<p>1410 (საქონლის საბითუმო ფასს + აქციზი + დღგ)</p> <p>3350</p>	<p>6110 (საქონლის საბითუმო ფასის, აქციზის და დღგ-ს გარეშე) 1210</p>
674.	<p>აქციზური საქონლის, საწარმოს მიერ შექმნილი აქციზური პროდუქციის საწარმოებლად მთლიანად გამოყენება აისახება:</p> <p>- საქონლის შექმნა</p> <p>- საქონლის მიწოდება</p>	<p>1610 ან 1620 (საქონლის ღირებულება საბითუმო ფასებით აქციზის გარეშე)</p> <p>1410 (მთლიანი ანაზღაურებული თანხით)</p>	<p>3110 (მთლიანი თანხით)</p> <p>6110 (აქციზის გარეშე თანხით), 3350 (აქციზის მთლიანი</p>

	- ბიუჯეტისათვის კუთვნილი აქციზის თანხის გადარიცხვა	3350 (აქციზის მთლიანი თანხით)	თანხით) 3360 (მომწოდებლებზე გადახდილი აქციზის თანხით), 1210 (ბიუჯეტში გადასარიცხი აქციზის თანხით)
675.	აქციზური საქონლის სავაჭრო ქსელში გატანა აისახება	1641	1640
676	საწყოებიდან საქონლის გატანისას აქციზის დარიცხვა აისახება	5330	3350
677	ბიუჯეტში კუთვნილი აქციზის თანხის გადარიცხვა	3350	1210
678	საქონლის რეალიზაციის შემდეგ საწარმოში კუთვნილი აქციზის თანხის შემოსვლა აისახება	1110, 1210	5330
679	შემენილი აქციზური მარკების ღირებულება გატარდება	3360	1110 ან 1210
680	ბიუჯეტისათვის კუთვნილი აქციზის თანხის დარიცხვა აქციზური საქონლის მიწოდების შემდეგ აისახება	1410	3350
681	გადახდილი აქციზის გაქვითვა აისახება	3350	3360 (ფაქტობრივად მიწოდებული საქონლის შესაბამისი აქციზის თანხით)
	7. ქონების გადასახადის აღრიცხვა		
682	ბიუჯეტის კუთვნილი გადასახადის დარიცხვა აისახება	5330	3391, 3392, 3393
683	ბიუჯეტში გადარიცხვა	3391, 3392, 3393	1210
	8. სათამაშო ბიზნესის გადასახადის აღრიცხვა		
684	ბიუჯეტის კუთვნილი გადასახადის დარიცხვა აისახება	5330	3394
685	ბიუჯეტში გადარიცხვა	3394	1210

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმა, ბაფ, თბ., 1999 წ.
2. ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები. 2005, ბაფ, თბილისი.
3. ლ. გრიგალაშვილი, აღრიცხვა და გადასახადები, თბ., 2006 წ.
4. ე. კუპრეიშვილი, ბუღალტრული აღრიცხვის კურსი, თბ., 2005 წ.
5. ი. მესხია, დ.ჯალაღონია, ბუღალტრული აღრიცხვა, თბ., 2006 წ.
6. რ. ძაძამია, ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება, თბ., 2002 წ.
7. ე. ხარაბაძე, ბუღალტრული აღრიცხვა საერთაშორისო სტანდარტებით, თბ., 1998 წ.
8. ა. ხორავა, ნ. სრესელი, ნ.კვატაშიძე, ზ. გოგრიჭიანი, ბუღალტრული აღრიცხვა, თბ., 2006 წ.

წიგნი მომზადდა და დაიბეჭდა
გამომცემლობა „-ს სტამბაში“

ლიტერატურული რედაქტორი:
ლელა ქისტაური

კომპიუტერული უზრუნველყოფა:
გვანცა სახოკია

ავტორის საკონტაქტო
ტელეფონი: 877-78-29-12,
57-21-35